VERSLAG VAN DE OPENBARE VERGADERING VAN DE COMMISSIE BESTUUR EN MIDDELEN DORDRECHT D.D. 15 FEBRUARI 2022
Vergaderkamer 3

Voorzitter: dhr. Merx
Commissiegriffier: dhr. Bakker
Verslag: NotuBiz

Aanwezig:
Mevr. Van den Bergh (PvdA)
Dhr. De Boer (Fractie Nijhof)
Mevr. Koene (Gewoon Dordt)
Mevr. Kruger (GroenLinks)
Dhr. Kuhlmann (VVD)
Dhr. t' Lam (SP)
Dhr. Veldman (ChristenUnie/SGP)
Dhr. Wisker (VSP)
Dhr. Wringer (Beter Voor Dordt)
Ambtelijke ondersteuning: mevrouw Goutziers, de heer Van Broekhoven
Portefeuillehouders: burgemeester Kolff
Gast: Dennis Den Os, districtchef politie.

1. Opening, mededelingen en vaststellen agenda

De voorzitter: Goed, welkom allemaal, alle aanwezigen, mensen thuis, bij de commissie Bestuur en Middelen van dinsdag 15 februari 2022. De laatste commissie Bestuur en Middelen van deze raadsperiode. Ook een datum waarop bekend werd dat vanaf volgende week vrijdag de wereld weer een heel stuk verder opengaat. Daarmee is het virus nog niet weg maar we krijgen in ieder geval wat meer bewegingsvrijheid. Ik ga opnoemen wie er aanwezig is in deze zaal, dat is de heer Kolff, de heer Dennis Den Os, districtschef van de politie, mevrouw Kruger, de heer De Boer, de heer Wringer, mevrouw Van den Bergh, Kuhlmann, de heer Wisker, de heer 't Lam, de heer Veldman en mevrouw Koene en de heer Bakker, onze commissiegriffier. Ik moet helaas afmelden het CDA, die is door ziekte helaas afwezig en we konden op de korte termijn geen vervanging vinden, en ook D66 heeft zich laten verontschuldigen. Van de PVV hebben we verder geen bericht gehad van afmelding of is stiekem net binnengeslopen maar volgens mij niet. Nee. Dan was dit de opening en dan kijk ik even in het rond of er mededelingen zijn? Niet? Ik kijk wel even naar onze burgemeester want er is op het laatste moment een punt 16 aan de agenda toegevoegd en dat is de memo van de burgemeester inzake het suppletieverzoek conventionele explosieven. En ik weet niet of u dat allemaal al vanmiddag uitgebreid nog heeft bestudeerd maar misschien kunt u even kort toelichten wat dat is nu, dan kan men daar nog de komende drie uur over nadenken voordat we aan dat punt toe zijn.

De heer Kolff: Dank. Nou, het is eigenlijk een jaarlijks terugkerend ritueel. En ik werd er eerlijk gezegd ook vanochtend nog mee geconfronteerd met het verzoek om dat in deze commissie mondeling mede te delen. Toen zei ik, nou, ik denk dat het toch beter is als er even een kort memo wordt gemaakt, dan kunnen de commissieleden er in ieder geval even goed naar kijken. Maar dat heeft te maken met een deadline, uiterlijk 1 april moeten we bij het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties een verzoek indienen voor een bijdrage vanuit het Rijk om de kosten die wij maken met het opsporen van conventionele explosieven te dekken. Daar krijgen we 68 procent van vergoed, dat gaat om 106.000 euro en een beetje. Aangezien die deadline van 1 april, is onze laatste raadsvergadering 22 februari. Dus het verzoek is of dat in ieder geval die raadsvergadering, dat daar een besluit over kan worden genomen. Dat is eigenlijk de situatie, voorzitter.

De voorzitter: Helder. Nou, dat lijkt mij iets waar u wel de komende paar uur over na kan denken, om daar straks een wijs besluit over te nemen. Dan ...

De heer Wisker: Voorzitter?

De voorzitter: Ik hoor iemand voorzitter roepen.

De heer Wisker: Ja.

De voorzitter: Gaat uw gang, mijnheer Wisker.

De heer Wisker: Ik zou graag aan de burgemeester willen vragen: waar hebben we die gevaarlijk explosieven?

De heer Kolff: Nou, in dit geval gaat het om het opsporen en ruimen van explosieven bij het project Zonnepark aan de Wieldrechtse Zeedijk. Maar het is wel vaker zo dat we bij bouwwerkzaamheden, en deze stad bouwt tegenwoordig wat meer dan voorheen, explosieven tegenkomen. En daar hebben we ook een apart terrein voor, vlakbij Spinel, om daar de explosieven tot ontploffing te brengen op een veilige manier. Maar dit specifiek ziet op het project Zonnepark aan de Wieldrechtse Zeedijk en daar krijgen we dus een bijdrage voor vanuit het Rijk van ruim twee derde.

De voorzitter: Oké. Kan de commissie verder instemmen met de agenda zoals die dan nu voorligt, inclusief punt 16 zoals zojuist toegelicht? Ja?

2. Vaststellen besluitenlijst commissie Bestuur en Middelen van 8 februari 2022

De voorzitter: Dan gaan we naar punt 2 van de agenda en dat is het vaststellen van de besluitenlijst van de commissie Bestuur en Middelen van 8 februari 2022. Kunt u hiermee instemmen? Ja? Dan is die vastgesteld.

3. Vragen aan het College

De voorzitter: Zijn er vragen aan het college? Ik heb niks doorgekregen dus misschien dat er in de tussentijd nog iets opgekomen is? Niet. Nou, dat gaat lekker vlot.

Stukken ter bespreking

4. Raadsinformatiebrief inzake Aanpak Straatintimidatie 2021-2022

De voorzitter: Dan gaan wij naar het punt 4 van de agenda en dat is het eerste bespreekstuk, dat is de raadsinformatiebrief inzake aanpak straatintimidatie 2021-2022

5. OCD Onderzoek Straatintimidatie

De voorzitter: Plus het OCD-onderzoek straatintimidatie. En de politieke vragen die daarbij gesteld zijn: welke doelstellingen heeft het college en zijn de maatregelen voldoende stevig genoeg? En moet de straatintimidatie worden opgenomen in het Integraal Veiligheidsplan? Laatste vraag kwam ook met name van het CDA in mijn herinnering, of van GroenLinks. Aha. Nou, die zijn zelf aanwezig. Ik heb hier een volgorde staan van bespreking, de vragen zijn gesteld door de VVD en het CDA en door GroenLinks. Als eerste stond het CDA maar die is niet aanwezig en als tweede staat de VVD. Mijnheer Kuhlmann heeft dan het woord.

De heer Kuhlmann: Dank u wel, voorzitter. Veiligheid is het fundament voor een prettig leven in onze stad. Wie zich niet veilig voelt op straat kan daar op allerlei manieren last van hebben, door beperkingen in het banenaanbod, in de mogelijkheden om te sporten en in het sociale leven. Veiligheid is een topprioriteit voor de Dordtse VVD en daarom hebben we het probleem van straatintimidatie in onze stad in augustus 2020 op de politieke agenda gezet met onze vragen aan het college en de oproep voor een steviger aanpak. Hoewel we toen de nog wel twijfelende reacties gekregen, is het wel een probleem met straatintimidatie in onze gemoedelijke stad, ben ik blij dat we hebben doorgezet. Uit het onderzoeksrapport van het Onderzoekscentrum Drechtsteden, het OCD, blijkt dat straatintimidatie helaas een ernstig probleem is in onze stad, vooral voor jonge vrouwen. Twee derde van de jonge vrouw in onze stad heeft in de afgelopen twaalf maanden te maken gehad met straatintimidatie in Dordrecht. En deze bedroevende cijfers komen ook overeen met de uitkomsten van het landelijke onderzoek dat het Centraal Bureau voor de Statistiek, het CBS, twee weken geleden presenteerde. Twee op de drie vrouwen en meisjes in de leeftijd van 12 tot en met 25 jaar zijn in het afgelopen jaar lastiggevallen op straat. De reactie van het college van oktober 2020 op onze oproep vonden we eerlijk gezegd wat slap. Gelukkig geldt ook hier dat de aanhouder wint en inmiddels ligt er een plan van aanpak tegen straatintimidatie met een aantal goede elementen. Preventie is ongelooflijk belangrijk om er op school en op de sportclub vroeg bij te zijn. De publiekscampagne, iedereen moet het weten. Straatintimidatie is niet normaal en iedereen moet normaal over straat kunnen, hoe je er ook bij loopt, wat je geaardheid ook is. En aandacht voor slachtoffers, naast zaken als slachtofferhulp is het belangrijk dat er een gebruiksvriendelijke app komt waarin straatintimidatie kan worden gemeld en data kan worden verzameld. Allemaal zaken die nu in dat plan van aanpak staan en die goed zijn. De Dordtse VVD is er dan ook blij mee dat op die onderdelen concrete plannen zitten in dat plan van aanpak. Er is echter een essentieel onderdeel dat er veel te bekaaid afkomt in dit plan, en dat is de aanpak van daders. Het wordt weliswaar subtiel genoemd in het plan maar het wordt niet uitgewerkt met concrete maatregelen. En ik vind dat eerlijk gezegd een trap na tegen al die

Dordtse vrouwen en meisjes die worden geconfronteerd met straatintimidatie als we geen serieus werk maken van de aanpak van daders. En dan zal ik er meteen bij zeggen: het aanpakken van daders van straatintimidatie is niet makkelijk, daders zijn doorgaans geen bekende van slachtoffers en veel vormen van straatintimidatie zijn op het moment niet eens strafbaar. Gelukkig werkt mijn partijgenoot Ingrid Michon er in de Tweede Kamer aan om dat te veranderen maar dit soort wetgevingstrajecten zijn taai en duren lang. Maar dat de aanpak van daders moeilijk is betekent natuurlijk niet dat we als gemeente maar bij de pakken neer moeten gaan zitten terwijl twee derde van de jonge vrouwen in onze stad door straatintimidatie wordt geteisterd. Integendeel, we moeten alles op alles zetten en creatieve en innovatieve manieren verzinnen om daders van straatintimidatie aan te pakken. Waarom staat er in dit plan van aanpak geen voorstel om undercover agentes en undercover handhaafsters in te zetten om daders te kunnen pakken of tenminste stevig aan te spreken op hun gedrag? Waarom staat er in dit plan van aanpak geen voorstel om het toezicht te intensiveren?

Mevrouw Koene: Voorzitter?

De voorzitter: Ik hoorde twee, volgens mij was mevrouw Koene als eerste net.

Mevrouw Koene: Ik was net iets eerder.

De voorzitter: Ja, mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Ja, voorzitter, dank. Ik hoor mijnheer Kuhlmann van alles en nog wat in superlatieven spreken zeg maar. Mijn vraag is: daders aanpakken van nastaren of, ik bedoel, er zijn verschillende gradaties in de intimidaties. Dus ik zou echt een beetje voorzichtiger willen zijn, als ik mijnheer Kuhlmann was, met alle daders over één kam te scheren. En volgens mij is het ook zo dat de ernstigere gevallen, dat die allemaal nu al aan te pakken zijn. Dus zou hij daar iets meer tekst en uitleg op willen geven hoe hij dat voor zich ziet? Dus hoe gaan we dus bijvoorbeeld iemand die nastaart dan aanpakken?

De voorzitter: Mevrouw Kruger, u had dezelfde vraag ongeveer?

Mevrouw Kruger: Nou, een aanvulling want de heer Kuhlmann heeft het over lokvrouwen of lok of zoiets, van dan kunnen ze op heterdaad betrapt worden degenen die nastaren, nasissen en nog ergere dingen doen, om ze dan vervolgens fors aan te spreken. En ik denk: is dat de taak van de politie om iemand fors aan te spreken of hebben we daar andere instanties, middelen of dingen voor?

De voorzitter: Mijnheer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Ja. Nou, ik ben blij met deze vragen. In de eerste plaats, straatintimidatie is helaas een stuk erger dan nastaren. Ik denk dat er veel mensen zijn die zich daar niet zo druk over ...

De voorzitter: Ogenblikje, mijnheer Kuhlmann. Mijnheer De Boer, wilt u uw knopje even uitzetten? Gaat u verder, mijnheer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Ik denk dat als de straatintimidatie alleen zou gaan over nastaren, dan hadden we niet het probleem waar we nu over spreken. Het gaat ook om achtervolgen, om hele nare ...

Mevrouw Koene: Voorzitter?

De heer Kuhlmann: ... opmerkingen die er geplaatst worden.

De voorzitter: Ogenblik, misschien mag die hier even zijn antwoord afmaken.

Mevrouw Koene: Nou, nee, want dat is ...

De voorzitter: Jawel, dat mag die wel. Mijnheer Kuhlmann, gaat u even verder.

De heer Kuhlmann: Ja, dank u, voorzitter. En wat het lastige is, is dat niet al die zaken, ik zei het net al even, strafbaar zijn. Voor een deel wel, voor een deel niet. Waarom heb ik nou gezegd: zet lokagentes of lokhandhaafsters in. Omdat je op het moment dat mensen die dit doen, die dit in hun hoofd halen om dit soort gedrag te doen waar vrouwen gewoon echt last van hebben, als die eens worden geconfronteerd. En op het moment dat het natuurlijk strafbaar is, dan is het helder, dan moeten we dat ... Dan is niet dat de weg maar op het moment ...

De voorzitter: Kunt u iets bondiger zijn in uw antwoord?

De heer Kuhlmann: Ja, zeker, zeker, zeker, ik rond af.

De voorzitter: Want anders is mevrouw Koene haar vraag dadelijk vergeten.

De heer Kuhlmann: Nee, natuurlijk. Maar op dezelfde manier, op het moment dat je een vrouw achtervolgt, nare dingen roept, wat misschien allemaal nog onder de vrijheid van meningsuiting valt. Maar als je dan zeg maar, de vrouw die draait zich om en er komen tegelijkertijd ook twee andere agenten bij en die hebben gewoon een normaal gesprek met je van: vindt u dit normaal, waar bent u mee bezig, heeft u door wat voor effect dit heeft? Ik denk dat zo'n gesprek, dat dat helpt. En ik denk dat we namelijk alles wat we kunnen doen moeten aangrijpen om dit probleem te tackelen.

De voorzitter: Goed. Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Nou, voorzitter, ik wou met name zeggen dat mijnheer Kuhlmann allerlei dingen noemt die gewoon in dat rapport staan, dat hebben we allemaal kunnen lezen. Dus dat is een beetje overbodig. Ik vraag hem heel concreet naar een meer specificatie zeg maar van de daders omdat je dus niet alle daders, dat je daar iets mee hoeft. Tenminste, in mijn opinie. Natuurlijk, er zitten hele schrijnende dingen tussen, daar moet je ook wat aan doen. De vraag is alleen of je daar het hele politiekorps op af moet sturen of dat dat op een andere manier moet? En dat wil ik van hem weten.

De voorzitter: Vooral even op dat laatste ingaan, mijnheer Kuhlmann. En dan ga ik door naar mijnheer De Boer en dan mevrouw Kruger.

De heer Kuhlmann: We moeten alles doen wat we kunnen doen. En ik zei net al: daar horen ook die andere elementen bij, preventie, die app, al die verschillende zaken. Maar het kan niet zo zijn dat daders van straatintimidatie ongestraft daarmee wegkomen of op geen enkele manier worden aangesproken op hun gedrag, dus ook dat element is belangrijk om te doen.

De voorzitter: Mijnheer De Boer.

De heer De Boer: Dank u, voorzitter. Even een vraag aan mijnheer Kuhlmann. Een aantal dingen, de dingen die ernstig zijn, die staan ook in het rapport inderdaad, maar dat is best wel een fors percentage. Even buiten het naroepen, nafluiten en dergelijke. Nou, we weten ook dat er een flinke onderbezetting is bij de politie, dat hebben we ook gelezen, 2021 is het korps gedaald tot een dieptepunt. Nou, ik weet niet hoe het met de handhavers is gesteld, misschien is dat een vraag straks voor onze burgemeester. Ik ben alleen even benieuwd, want ook ergens heb ik gelezen dat heel veel ...

De voorzitter: Uw vraag, mijnheer De Boer?

De heer De Boer: Ja, nou ja, er zijn heel veel mensen die geen aangifte doen tegen dit soort dingen, ik geloof volgens mij is dat bijna 90 procent heb ik ergens gelezen. Hoe staat dat in verhouding want als 90 procent geen aangifte doet. Aan de andere kant, u zegt: we moeten daarop handhaven, we moeten daarop toezien. Nou, er is eigenlijk weinig mankracht, hoe gaan we dat doen?

De voorzitter: Mijnheer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: We moeten dat op een slimme manier doen. En ik wil daar toch zeg maar voor waken dat we de boel bagatelliseren want het gaat echt om een ernstig probleem, er zijn veel vrouwen die hier last van hebben. En juist op het moment dat het gaat om ... Want het is niet verwonderlijk dat er weinig aangiftes zijn want straatintimidatie is bijna in alle gevallen, gaat het om mensen die de slachtoffers niet kennen, dus het gebeurt vanuit de anonimiteit. Dus het is heel lastig om dit aan te pakken. Daarom is het denk ik ...

Mevrouw Kruger: Voorzitter?

De voorzitter: Ogenblikje, mevrouw Kruger.

De heer Kuhlmann: ... belangrijk dat er ... Pardon?

De voorzitter: Ja, mevrouw Kruger zat op de knop te drukken. Maar even een klein ogenblikje.

De heer Kuhlmann: Ja, nog één ...

Mevrouw Kruger: Nou ja, ik ...

De heer Kuhlmann: ... zin. Ja.

Mevrouw Kruger: Ik hoor mijnheer Kuhlmann dingen zeggen ...

De voorzitter: Nee, mevrouw Kruger.

Mevrouw Kruger: O.

De voorzitter: Mijnheer Kuhlmann maakt even zijn zin af en dan krijgt u het woord.

Mevrouw Kruger: O, oké.

De heer Kuhlmann: Daarom is het, zo even afrondend, daarom is het moeilijk om aangifte te doen. De kans dat er wat mee gebeurt is erg klein, dus ik snap dat dat weinig gebeurt. Maar dat betekent niet dat we daar niks aan moeten doen, dat we niet goed moeten kijken. En ik zal er straks nog eentje noemen, hoe kun je nou toch op de een of andere manier die daders aanspreken?

De voorzitter: Oké. Mevrouw Kruger.

Mevrouw Kruger: Ja, voorzitter, dank u wel. Ja, ik vraag me af waarom dat de heer Kuhlmann zo het noemt: omdat het in de anonimiteit gebeurt. A, gebeurt het niet in de anonimiteit, het gebeurt vaak gewoon op straat waarbij heel veel mensen ook rondlopen. Dus, nou ja, daar ga ik zo meteen nog wel wat over zeggen. Maar er zijn ook andere dingen volgens mij waardoor vrouwen weinig aangifte doen omdat ze zich ervoor schamen. Denken dat het wel meevalt omdat er een soort van acceptatie heeft plaatsgevonden. Ach, het is heel gewoon dat je uitgescholden wordt of nagefloten wordt. Dus in die zin, ja, ik vraag me af: zijn er niet alleen, zijn er niet meer als alleen maar, om het even bij een vraag te brengen, niet alleen van omdat het in de anonimiteit gebeurt, dat is namelijk niet zo.

De voorzitter: Mijnheer Kuhlmann, het is niet anoniem.

De heer Kuhlmann: Ja. Nou, dank voor de heldere vraag en dat ben ik helemaal met u eens, mevrouw Kruger. Misschien even ter verduidelijking, met anonimiteit bedoelde ik dat het geen bekenden zijn van het slachtoffer. Het is niet dat je ... Doorgaans zijn het gewoon wildvreemden die dit roepen. Dat bedoelde ik daarmee, misschien heb ik me niet goed uitgedrukt. En al die andere zaken die u noemt, schaamte, het verkeerde idee dat het maar erbij zou horen, spelen inderdaad allemaal een rol. En daarmee zit ook, ik zal het even herhalen, vind ik het zelf belangrijk dat we ...

De voorzitter: Volgens mij heeft u een ...

De heer Kuhlmann: ... het met een campagne aangeven ...

De voorzitter: Mijnheer Kuhlmann?

De heer Kuhlmann: ... dat we ...

De voorzitter: Mijnheer Kuhlmann, hallo?

De heer Kuhlmann: Ja, ik ga door.

De voorzitter: U heeft volgens mij antwoord gegeven op de vraag van mevrouw Kruger over de anonimiteit. Gaat u verder met uw betoog.

De heer Kuhlmann: Ja, doe ik. Want het tweede is, waar het gaat om aanpak van daders, waarom staat er in dit plan van aanpak geen voorstel om het toezicht te intensiveren op plekken waar veel straatintimidatie voorkomt, zo nodig met extra veiligheidscamera's?

De heer Veldman: Voorzitter?

De heer Kuhlmann: Voorstellen die de Dordtse VVD twee jaar geleden al heeft gedaan.

De heer Veldman: Voorzitter?

De voorzitter: Ja, u nodigt de heer Kuhlmann elke keer uit om uitgebreid door te gaan. Maar gaat uw gang, mijnheer Veldman.

De heer Veldman: Ja, dat weet ik alleen kijk, ik zat even te wachten op het woordje toezicht. Mijnheer Kuhlmann, via de voorzitter, wat mij nou zo verbaast aan uw betoog nu maar ook in al het andere wat de VVD de laatste weken te berde brengt, u zit heel erg op het handhaven van de norm. We moeten achter mensen aan die een doos verkeerd neerzetten, we moeten achter mensen aan die te hard rijden, we moeten achter mensen aan die nasissen of nastaren en zo meteen krijgen we geloof ik nog iets in die categorie. En dan vraag ik me af: maar waar zijn de waarden? Ik hoor de VVD nooit over waarden. En als wij dan, samen met andere partijen, bijvoorbeeld een punt maken van sekswerkers, dat we daar misschien wat strenger in moeten zijn of van reclame in het openbaar, waar we wat strenger kunnen zijn, dat vrouwen geen taartje zijn wat door de stad wandelt, om het maar even zo te zeggen, dan geeft u niet thuis. Dan denk ik: ja, legt u dan echt niet de relatie tussen het overschrijden van een norm en het niet bespreekbaar durven maken in mijn optiek van waarden.

De voorzitter: Mijnheer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: We hebben een aantal regels en het gaat nu veel te ver om op de prostitutie in te gaan, we hebben het nu over straatintimidatie. En wat ik net al zei, ook hier zit er denk ik een element in van waarde, het komt in het plan van aanpak. En nu al voordat je ook kijkt naar het onderwijs, ik denk dat u en ik het met elkaar eens zijn dat opvoeding hier ook een belangrijke rol in speelt. Maar goed, dat is niet iets wat we vanuit de gemeente organiseren. Dus op allerlei punten is het belangrijk om hier aandacht aan te besteden. Maar, voor wat betreft de Dordtse VVD, dat is bij dit onderwerp zo en ook bij een aantal andere onderwerpen, is het zo dat al die zaken uiteindelijk weinig zin hebben als er niet ook consequenties zijn voor degene die die afspraak, die denk ik heel normaal is met elkaar namelijk dat je dit soort zaken niet doet, dat je vrouwen of homo's of anderen op straat niet op die manier lastigvalt of

sowieso niet lastigvalt, op het moment dat je dat met voeten schrijdt, dan is het belangrijk dat er ook gehandhaafd wordt, dat je wordt aangesproken.

De heer Veldman: Voorzitter?

De voorzitter: Mijnheer Veldman.

De heer Veldman: Nee, daar ben ik het op zich wel mee eens maar wat mij verbaast, niet alleen in uw betoog maar ook gewoon in de algemene uiting in deze raad maar ook breder in het land, dat als je eigenlijk predikt een soort libertaire houding van alles kan, dat je niet gek moet staan te kijken dat mensen ook de normen die er wel zijn overtreden. En als u dan elke keer een pleidooi houdt: nou ja, we gaan die normen handhaven. Nou ja, en dan zit de politie hier en die zegt natuurlijk: ja, maar ik kan niet en achter dozen naast de bak aan lopen en achter mensen die nastaren en achter snelheidsovertreders en achter mensen die een abri in elkaar knikkeren. En dat is toch volkomen logisch. Dus mijn principiële punt is: ik ben het op zich wel met u eens dat het niet mag en dat moet ook aangepakt en dat is allemaal prima, maar het gaat, het begint ergens anders. Bent u dat met mij eens? En waarom komt dat dan pas in uw betoog als ik ernaar vraag?

De voorzitter: Mijnheer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Ik ben uit mezelf al begonnen te noemen een aantal onderdelen in dit plan van aanpak. Ik heb het meteen bij het begin genoemd, onderwijs en ook, dus het is breder dan dat. Alleen ik focus me op het onderdeel wat naar ons oordeel niet voldoende aan bod komt. En ik wil ook nog wel, want ik hoor het nu meerdere mensen zeggen, u ook, steeds de nadruk, de suggestie alsof het alleen om nastaren gaat. Dat werp ik echt verre van mij want het is veel en veel meer en veel erger. En ik ben er blij om dat het eindelijk eens een keertje zover komt dat dat eens duidelijk wordt.

De heer Veldman: Voorzitter, ik zal geen vraag meer stellen maar wel even dit rechtzetten, ik heb het niet alleen over nastaren gehad. Sterker nog, toen we dit agendeerden heb ik gezegd: straatintimidatie gaat ook in mijn optiek over veel te hard door de stad rijden in quads, op twee wielen door de bocht gaan, et cetera, et cetera, dat is ook intimiderend gedrag. Dus wat mij betreft is het veel breder nog dan het OCD-onderzoek.

Mevrouw Kruger: Voorzitter?

De voorzitter: Mevrouw Kruger.

Mevrouw Kruger: Ja, ik hoor de heer Kuhlmann zeggen dat het nu eindelijk eens op de agenda staat en dat we het nu eindelijk eens openleggen dat straatintimidatie er is. Mijnheer Kuhlmann, ik denk dat ik ietsje langer meega als u. Een aantal jaren in de jaren 80, in de jaren 70, 80, 90, iedere keer weer komt dit onderwerp naar voren en wordt dit besproken. Dus het zal zijn dat het nu eindelijk weer een keer op de agenda, weer een keer op de agenda staat. En mogelijk, ja, moeten we er toch eens op een

andere manier mee omgaan. Want het is al, nou ja, je kan zelfs nog terug hoor voor mijn tijd, is dit probleem er al aan de hand. Dus dat wil ik ook eventjes ... U moet niet nu doen dat omdat u het gesignaleerd heeft, dat dit probleem opeens. De heer Rutte zei het geloof ik ook: ja, ik geloof dat het misschien weleens verder kan gaan als alleen, misschien gebeuren dingen ook nog wel eens ergens anders. Kom op.

De voorzitter: En uw vraag is: kunt u zich dat herinneren uit de jaren 70?

Mevrouw Kruger: Nou, nee, want ik heb al geconstateerd dat ik ietsje langer meega. Maar het gaat mij er meer om van waarom, laat ik dan de vraag stellen: waarom doet u nu alsof het nu opeens een groot probleem is? Dat is het al door de eeuwen heen.

De voorzitter: Mijnheer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Mevrouw Kruger, natuurlijk heb ik alle respect voor uw ervaren levenservaring. Ik denk wel, en dat probeerde ik te zeggen, dat in deze tijd, me too, u heeft daar misschien ook wel van gehoord, er is terecht denk ik in de afgelopen jaren meer aandacht voor dit soort zaken. Als ik verder mag gaan, voorzitter.

De voorzitter: Nou ja, mijnheer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Ja, nee, ik ga afronden.

De voorzitter: Voor mij, het was straks die drie uur was een grapje.

De heer Kuhlmann: Nee.

De voorzitter: U wordt ook uitgenodigd door uw collega-commissieleden met allerlei vragen om daar uitgebreid op in te gaan maar ik verzoek u echt nu kort en bondig af te ronden.

De heer Kuhlmann: Conclusie, ja hoor. Ja. Voorzitter, zonder een serieuze aanpak van daders met concrete maatregelen is de aanpak van straatintimidatie in onze gemeente niet compleet en blijft het dweilen met de kraan open. Wij verwachten daarom van het college dat ze haar plan van aanpak of het Integraal Veiligheidsplan aanvult met stevige en concrete maatregelen tegen daders van straatintimidatie. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Kuhlmann. Mevrouw Kruger, u staat bij mij als tweede op het lijstje.

Mevrouw Kruger: Yo, dank u wel. Nou, voorzitter, ik zou het, ik zal het wat minder uitgebreid doen want het gaat mij erom dat straatintimidatie is niet alleen een probleem dat mannen jonge meisjes lastigvallen, het is een probleem van iedereen. En het begint inderdaad, ik heb er al eens met mijnheer Kuhlmann over gehad, als kinderen heel klein zijn in de gezinnen. En daar moeten we ook al opletten: hoe gaan we, de heer Veldman noemt waarden en normen en ik denk dat dat het allerbelangrijkste is, hoe gaan we daarmee om? Ja, en dan kunnen we zeggen, ik heb net die vraag ook al gesteld: moet dit bij de politie liggen? Ik heb nog gesproken met bijvoorbeeld Julia Teekens, kom ik zo

meteen ook op, en ik heb ook gesproken met iemand van de stichting, ik heb al die namen opgeschreven, de Stichting Stop Straatintimidatie. Die geven ook aan: hartstikke fijn als er echt zware intimidaties, dus met aanranding en dat soort dingen, dat daar de daders steviger op aangepakt worden. Het is heel moeilijk om die andere zaken, en u noemt het, ja, nastaren, nasissen, zou dat een iets mindere intimidatie zijn. Nou, als je dat vaak genoeg hoort, het is maar net wat je rugzakje ook is, dan kan dat een net zo grote schade hebben als al die andere dingen. Maar het gaat erom, hoe ga je dit aanpakken? En dan is de vraag: is het effectief als dit bij de politie ligt of moeten we dat veel meer, wat ook in het stuk staat, maatschappelijk sociaal aanpakken? Dus jongerenwerk die met jongerengroepen erover praat. Ja, ik zie zijn vinger omhooggaan …

De voorzitter: Ik zag het ook, mevrouw Kruger

Mevrouw Kruger: … dus ik denk ik stop even.

De voorzitter: Mijnheer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Dank u. Mevrouw Kruger, volgens mij zitten we voor een belangrijk deel op dezelfde lijn. Ik hoorde u alleen een beetje, maar verbeter me als ik dat verkeerd denk te horen, alsof het of-of is. Alsof het of aandacht in het onderwijs, of aanpakken van daders. Is het niet dat er een totaalpakket nodig is waarbij ook uiteindelijk …

De voorzitter: Volgens mij is de vraag helder.

De heer Kuhlmann: … de rol is voor politie en handhavers.

De voorzitter: Totaalpakket.

Mevrouw Kruger: Totaalpakket. Nou, mijnheer Kuhlmann, u heeft mij helemaal mee. Als het een totaal, een integraal totaalpakket, het woord takenpakket, het wordt nog mooier, uiteraard, maar ik probeer alleen aan te geven dat het een probleem is van ons allemaal. Want we kunnen politie op straat zetten, hoe mooi zou het zijn als u merkt dat een vrouw wordt lastiggevallen op straat, op wat voor manier, dat u dan iemand aanspreekt: hé, wil je dat nou eens even niet doen want waar ben je nou mee bezig. Het is een probleem van ons allemaal. Wat er nu in het stuk genoemd wordt, het meldpunt, de lokale publiekscampagnes, het lijkt me hartstikke goed. Vooral die lokale publiekscampagne, daar wordt al gezegd: daar gaan we aan werken. Ik weet, daarom noem ik Julia Teekens nog een keer, die heeft zich ook aangemeld om mee te denken en die zou heel graag worden uitgenodigd. En dan niet over maanden maar gewoon op zeer korte termijn, om daar ook wat sneller actie op te gaan voeren. Want we zijn heel goed in het plannen maken maar de plannen uitvoeren, dat ligt nogal eens, ja, dat duurt nogal eens. Wat wil ik er nog meer over zeggen. Ja, volgens mij is het stuk redelijk compleet, moeten we ons een paar dingen afvragen die ik ook al gezegd heb. En ja, nogmaals, het is gewoon een probleem van alledag. We maken het nog steeds, vrouwen maken het nog steeds mee, ook in werkkringen, op straat of waar je ook loopt, het

seksisme, laten we dat even benoemen. Het zijn ongepaste opmerkingen die dan gemaakt worden en het is heel moeilijk om dat aan de kaak te stellen. Maar laten we daar gewoon met zijn allen voor staan. En ik zie u knikken dus ik ga u volgen op straat, oeh, wat eng, om te kijken of u inderdaad mensen aanspreekt. Nee hoor, dat is een beetje flauw. Maar ik bedoel, het is een probleem van ons allen dus laten we ons dat ook allemaal aantrekken en er allemaal wat mee doen. En dat is het voor zover.

De voorzitter: Ja, dank u wel. Mijnheer Wisker, u had een vraag nog.

De heer Wisker: Ja, een vraag aan mevrouw Kruger. Die hoor ik continu de term meisjes en vrouwen noemen maar in dit verband zou ik daar graag ook de homo's even mee willen nemen, die net zo geterroriseerd worden op straat.

Mevrouw Kruger: Nee hoor, mijnheer Wisker, u heeft helemaal gelijk. En niet alleen, want dat wordt in het stuk ook genoemd, de LHBTI-groep om het maar even zo te noemen, het gaat eigenlijk om allerlei mensen. Het gaat ook om ouderen die bij wijze van spreken in een rolstoel zitten of wat dan ook. Het gaat over straatintimidatie en dan hebben we, dan kan je tussen haakjes het seksistische opmerkingen noemen maar het kan ook zijn van, nou ja, of je een bril op hebt of wat anders en daar ... Ja. Nee, maar het gaat om de intimidatie die plaatsvindt dus het is breder als alleen meisjes.

De voorzitter: Goed. Anderen nog aanvullende vragen, opmerkingen? Mevrouw Van den Bergh zag ik.

Mevrouw Van den Bergh: Ja, ik had even het idee dat ik als partij iets kon zeggen, ik heb niet specifiek vragen aan de vorige spreker.

De voorzitter: Nee, maar ik zei, aanvullende opmerkingen op datgene wat al gezegd is. U hoeft het allemaal niet te herhalen.

Mevrouw Van den Bergh: Nee, dat was ik ook niet van plan.

De voorzitter: Oké.

Mevrouw Van den Bergh: En dat heeft u vorige keer mij ook heel duidelijk gemaakt. Maar ik vind wel dat iedere partij iets mag zeggen, laat ik het zo zeggen. Over straatintimidatie, ja, uiteraard moeten we daar iets aan doen en ook wij hebben dat gesteund om dat in te brengen. En wat ons betreft moet dat ook, ik zal onze punten even heel kort zeggen, opgenomen worden in het Integraal Veiligheidsplan, dat wordt ook eigenlijk al voorgesteld in het stuk, en dat daar ook duidelijk een plan van aanpak, dat het ook steeds bijgehouden wordt en geactualiseerd. Wat betreft die straatapp van stop straatintimidatie, daar zijn wij een groot voorstander van, dat hadden we ook de vorige keer gezegd, om dat mee te nemen. Daar wordt ook aan gewerkt en dat wordt ook gebruikt, maar het is nog geen meldpunt. En wat de PvdA betreft, daar wordt wel naartoe gewerkt maar wij willen eigenlijk dat het zo snel mogelijk een meldpunt wordt. Er is al volgens ons ervaring mee opgedaan in andere steden. Want wat ons betreft kan dat erg helpen in het snel oproepen van hulp als je in een moeilijke situatie terechtkomt.

Wij denken dat dat een grote hulp is, daarom willen wij daar eigenlijk prioriteit aan geven en we willen graag van de burgemeester horen op wat voor termijn dat kan. Wij lezen ook dat er aanpassingen in de fysieke omgeving, dat is uiteraard niet zo vreemd, ook wat betreft extra verlichting. Dat komt ook in het onderzoek van het OCD naar voren, dat mensen dat wenselijk vinden, of in ieder geval erg vinden helpen. Maar er staat ook bijvoorbeeld het kappen van groen en bomen. En dan denk ik: dat vind ik altijd zo moeilijk want dan heb je van twee dingen, je wil veel groen maar je wil ook veiligheid, en dat zijn altijd dan weer afwegingen die je moet gaan maken. Maar wij zouden toch een beetje uitkijken met al te rigoureus gaan kappen van groen. Wij denken ook dat dat met beleid gebeurt want aan de andere kant hebben we toch het groen en zeker de bomen ook nodig, maar wel bijvoorbeeld in combinatie met andere maatregelen zoals extra verlichting. Want het gaat toch vaak op bepaalde plekken, en volgens mij zijn die plekken bij de politie en bij de handhavers allemaal bekend. Je ziet, wij lezen ook dat er met andere partijen zeg maar afspraken wordt gemaakt, die kunnen helpen bij het onmogelijk maken of in ieder geval voorkomen van straatintimidatie. En wij denken dan ook bijvoorbeeld aan de horeca, aan de uitgaansgebieden, als mensen naar huis gaan. Is, denkt de burgemeester er ook over om daar met de horeca over te hebben, dat dat, ik weet niet hoe ik me dat precies bij voor kan stellen, maar er is ook regulier overleg met horeca in uitgaansgebieden om te kijken hoe zij daartegenover staan. En zeker bij het uitgaan van de horeca, dat dat voorkomen kan worden of dat je een manier van doen kan afspreken om zeg maar de mensen, de kwetsbare mensen veilig naar huis te kunnen laten gaan. Wat wij ook lezen, en ik denk dat dat ook goed is, schone straten, goed licht, nabijheid van toezichthouders. Want we willen ook weten of de boa's hier een rol in kunnen spelen? Want ik hoor eigenlijk nu alleen de politie noemen maar hoe zit het met de boa's, wat zijn hun bevoegdheden hierin? En camera's, ook camera's op straat. En ook de aanwezigheid van woonhuizen en druk verkeer.

Mevrouw Kruger: Voorzitter?

Mevrouw Van den Bergh: En dat zijn ook weer, ja, dit is nog even mijn slotopmerking, want dan zie je ook weer twee belangen, aan de ene kant willen we een autoluwe binnenstad en aan de andere kant wordt weer op prijs gesteld als er druk verkeer is want dan heb je in ieder geval, of tenminste dat heb ik ook als ik alleen door de stad loop 's avonds in het donker, dan ben ik blij dat er verkeer is. En dat zijn altijd van die tegenstrijdige belangen maar ik vind dat toch belangrijk om dat ook te benadrukken. En het strafbaar stellen van zware straatintimidatie, daar zijn we een groot voorstander van maar dat moet goed wettelijk geregeld worden. Dat is het eerste punt.

De voorzitter: Mevrouw Kruger.

Mevrouw Kruger: Ja, voorzitter, nou ik ga heel even meteen op die auto's in want volgens mij heeft u ook kunnen zien dat auto's juist een gevaar kunnen zijn, vanuit de auto's leuk benaderd worden. Maar goed, waar ik eigenlijk op in wilde gaan is, ik hoor u ook, bijna VVD gerelateerd, vooral met de repressie en camera's en dit en dat. Ja, u noemt dan ook het groen maar waar zit het stukje van dat het een probleem is van ons allemaal en dat we het dus over gedrag hebben en over waarden en normen, waar de heer Veldman ook ... Ik hoor eigenlijk u dat weinig zeggen.

De voorzitter: Mevrouw Van den Bergh.

Mevrouw Van den Bergh: Nee, nou ja, ik wil dat best zeggen dat het voor ons uiteraard heel belangrijk is. Maar ik vind het ook, en dat bedoel ik niet vervelend maar het is ook vaak een dooddoener. Want tuurlijk moet je aan die preventieve kant en natuurlijk moet je aan de opvoeding en natuurlijk moet je gezond eten, je moet gezond leven, je moet gezonde dingen doen in het leven maar dat heb je niet vandaag of morgen geregeld. En als je dan bijvoorbeeld een app van stop straatintimidatie die onmiddellijk kan melden wanneer iemand in nood is, dan geven wij toch daar ook de prioriteit aan want dan heb je gelijk, je kunt gelijk iets doen. En heldere verlichting.

De voorzitter: Mevrouw Kruger.

Mevrouw Van den Bergh: Dus vandaar dat ik dat niet direct heb genoemd.

Mevrouw Kruger: Ja, nog één vraag van u zegt: ja, dat is een dooddoener, om aan preventie te doen of in ieder geval om het alleen maar daarover te hebben. Ik heb het ook niet alleen daarover. Maar hoe staat u tegenover zo'n publieke campagne waar dus gewoon heel duidelijk in staat, het is niet normaal wat je doet? Dus duidelijk maakt dat het een probleem ook is van ons allemaal.

Mevrouw Van den Bergh: Nee, dat is prima. Kijk, al die dingen, dat is natuurlijk gewoon prima, moet je gewoon doen. Maar dat, je moet ook, en al die campagnes, daar zijn wij gewoon ook groot voorstander van. Maar ook ...

De voorzitter: Oké, nou, dat is een mooi antwoord op de vraag. U was volgens mij klaar ook met uw termijn toch, hoorde ik u zeggen?

Mevrouw Van den Bergh: Ja, met de dingen die ik heb ingebracht voorlopig wel. Ja.

De voorzitter: Oké. Mijnheer De Boer.

De heer De Boer: Dank u wel, voorzitter. Hij piept erg. Als je het over straat ...

De voorzitter: Staat iemand anders zijn microfoontje aan toevallig of ...

De heer De Boer: Nog verder vanaf staan? Nu is het weg. Heel voorzichtig blijven zitten, niet bewegen. Ja. Laptop uit, alles uit. Is het beter zo? Volgens mij wel hè? Straatintimidatie, nee. Anderhalve meter. Straatintimidatie, ik wil het ook graag hebben over onze hulpverleners. Want ik denk dat dat ook voorkomt, straatintimidatie richting politie. We hebben het nu niet over ambulancepersoneel, brandweerpersoneel, ambulancepersoneel maar ik vraag me even af, en ik ben heel benieuwd of de heer de agent vanavond aan tafel er iets over kan zeggen, hoe is het gesteld met het respect richten jullie als agenten? En ik moet zeggen, ik ...

De heer Kuhlmann: Voorzitter?

De voorzitter: Mijnheer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Ja, even een hele korte vraag aan de heer De Boer: heeft u de agenda van vanavond gezien? Want precies zeg maar geweld tegen hulpverleners, komt als derde. Dus ik zou zeggen: pak die kans straks, dan kunnen we het daar uitvoerig over hebben.

De heer De Boer: Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Nou, dat vind ik een goede suggestie.

De heer De Boer: Ik pak hem twee keer in dit geval.

De voorzitter: Nee, nee, nee, nee.

De heer De Boer: Ik vind het heel belangrijk maar ik neem hem mee straks naar een volgend punt.

De voorzitter: Nee, maar ik vind het ... Nee, sorry, maar ik verzoek u wel zich tot het onderwerp te houden. Mijnheer Kuhlmann heeft wel gelijk als die zegt als het gaat over intimideren of geweld of wat dan ook ten aanzien van onze hulpverleners, of het nou politie, ambulance of wat dan ook is, dan is dat het derde bespreekpunt.

De heer De Boer: Ik kom daar straks even op terug, het volgende punt, ja.

De voorzitter: Dank u wel. Gaat u verder over straatintimidatie. Of was dit het? Dit was het. Even kijken, ik zag de heer Wringer ook, gaat uw gang.

De heer Wringer: Ja, dank, voorzitter. Wat Beter Voor Dordt moet straatintimidatie natuurlijk ook uitgeroeid worden, dat spreekt voor zich. Met de aanpak van de vier pijlers die beschreven staan wordt daar een goed begin mee gemaakt. Wat Beter Voor Dordt betreft: zet voornamelijk in op preventie en educatie van normen en waarden bij jongens op school, sportclubs, gebedshuizen en werk samen met sociale partners, maar ook ouders zouden hier meer aandacht aan moeten besteden. Aangezien de bereidheid van aangifte laag is kan een app, en ik wist niet dat er al een app bestond, maar het is een Rotterdamse app heb ik net gezien, een hulpmiddel zijn om probleemgebieden en mogelijke oplossingen in kaart te brengen. Maar het moet dan wel een landelijke app worden want je moet niet zo dat je in elk dorp en stad een eigen app heeft. Dus ik stel voor, maak het een landelijke app, kunnen we beter promoten en onder de aandacht brengen bij iedereen die daar behoefte aan heeft. Tweede punt, straatintimidatie opnemen in het IVP. Ja, dat staat al in de raadsinformatiebrief dus dat vinden wij een goed idee. Daar wil ik het even bij laten.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Kuhlmann, u had al een beurt gehad hè? Of was het een vraag?

De heer Kuhlmann: Een vraag, een vraag aan ...

De voorzitter: O, een vraag, gaat uw gang.

De heer Kuhlmann: ... aan de heer Wringer. Hoe kijkt Beter Voor Dordt aan tegen de aanpak van daders?

De heer Wringer: Als de daders in beeld zijn moeten ze zo hard mogelijk worden aangepakt.

De voorzitter: Nou, kort en krachtig. Dat was het, mijnheer Wringer? Dank u wel. Kijk ik naar de andere zijde, de heer Veldman.

De heer Veldman: Ja, voorzitter, heel kort. Twee punten, dat is de relatie tussen de afbakening en het IVP. Ik zei het net al eventjes, in het stuk wordt de straatintimidatie best wel, nou ja, wat ik dan maar noem, eng afgekaderd namelijk over seksuele uitlatingen, et cetera. En wat ons betreft gaat die intimidatie wel breder. Ik snap wel dat je een soort werkbare definitie moet hanteren, dus daar kan ik best wel inkomen. Maar uiteindelijk gaat het erover dat iedereen op elk moment van de dag veilig over straat gaat. En ik voel me over andere dingen op andere dingen geïntimideerd dan iemand anders. Dus als er, ik noemde net al het voorbeeld, een quad op twee wielen ronkend door de bocht, dat is dan misschien een verkeersovertreding, maar het is uiteindelijk macho intimiderend gedrag. Motoren met ronkende motoren in de binnenstad langs de terrassen, dat is intimiderend gedrag. En bekladding van stoepen bij middenstand slagers een paar maanden of een maand geleden, dat is intimidatie. Dus ik zoek daar wel naar. Ik snap dat zeg maar het is geagendeerd vanuit dat ene perspectief maar ik ben wel genegen om te zeggen: nou ja, je moet het ietsje breder aanpakken. En daarom vind ik het wel heel goed, voorzitter, dan stop ik erover, dat die preventie bij als eerste is genoemd, jongerenwerk, moeilijke thema's, machogedrag, straatcultuur, et cetera bespreekbaar maken in voortgezet onderwijs. Want bij mij leeft wel sterk de indruk dat afval naast de container, de ingekinkelde abri's, die straatintimidatie, het machogedrag in het verkeer, et cetera, et cetera, dat het voor een deel om dezelfde mensen gaat. En als je er maar één of twee via de scholen weet te bekeren, om het maar even dan zo te formuleren, dan heb je daar je hele leven lol van. En niet alleen aan de achterkant via repressie.

De voorzitter: Mijnheer Kuhlmann, u stak als eerste uw vinger op.

De heer Kuhlmann: Ja, dank u wel. Ik ben het eens met de heer Veldman dat overlast van een quad, dat dat heel vervelend is, geluidsoverlast. We hebben er ook wel eens voorstellen tegen gedaan. Maar ik ben toch benieuwd omdat hij het nu schaart ook onder de paraplu van straatintimidatie, is de heer Veldman van mening dat het een probleem is van dezelfde orde als iemand die, nou, laten we zeggen, homo's die hand in hand over straat lopen en achtervolgd worden, allerlei hele nare, kwetsende opmerkingen krijgen direct tegen hen gericht? Namelijk naar mijn gevoel is dat laatste voorbeeld van een andere, een ergere orde dan die quad. Hoe vervelend die quad ook is. Ik ben 100 procent met hem eens dat dat ook aandacht nodig heeft, maar ik ben benieuwd ...

De voorzitter: Goed, ja.

De heer Kuhlmann: Ziet de heer Veldman het verschil tussen die zaken of zijn het in zijn ogen zaken van dezelfde orde?

De voorzitter: Ja, mijnheer, helemaal heldere vraag. Gaat uw gang, mijnheer Veldman.

De heer Veldman: Nee, voorzitter, kijk, dit is natuurlijk vragen naar de bekende weg. En als kerkgangers op zondagochtend naar de kerk gaan en ze worden nagetoeterd of weet ik veel wat, dat is op de persoon gericht. Maar waar het mij om gaat is dat het veilig moet zijn op straat voor iedereen en dat er mensen in deze stad gedrag vertonen waarmee ze showen, en dat is mijn punt, dat de straat niet veilig is voor iedereen, dat zij daar de baas zijn. En of dat dan tot uiting komt in het verkeer of doordat ze dingen molesteren of doordat ze mensen ... En tuurlijk zijn daar gradaties, dat is prima, en het een doet de een meer pijn dan het andere, dat is ook zo. Maar mijn kernpunt zit een abstractieniveau boven uw punt.

De voorzitter: Mevrouw Kruger.

Mevrouw Kruger: Ja, voorzitter, ik ga heel erg ver, of heel veel met de heer Veldman mee ten aanzien van de intimidatie op zich, want we hebben het over machtsverschillen inderdaad, het macht uitoefenen. Maar ik wil toch vragen of u iets voorzichtiger wil zijn dat dat mogelijk allemaal dezelfde, degene die straatvuil en die dan intimideren, of dat hetzelfde is. Want ik bedoel, iemand die op een quad rijdt kan iemand heel anders zijn als dat we het hebben over straatintimidatie. Want dat gebeurt helaas niet alleen bij bepaalde groepen die we vaak voor ogen hebben, dat zijn soms ook hele nette mannen die dan opeens wat nasissen dus dat wil ik u toch vragen om daar iets voorzichtiger mee te zijn.

De voorzitter: Oké. Mijnheer t' Lam.

De heer 't Lam: Dank u wel, voorzitter. Uit het rapport van het OCD, wat ik een heel helder rapport vind, heb ik twee dingen gehaald die ik belangrijk vind. In de eerste plaats dat er heel weinig meldingen plaatsvinden, en in de tweede plaats dat de belangrijkste maatregel voor een oplossing staat er in het rapport, is meer en betere handhaving. Als ik dan naar de raadsinformatiebrief kijk, maar ik heb begrepen dat die raadsinformatiebrief er eerder was dan het OCD-rapport dus wellicht zit daar het manco in, kijkend naar het ontbreken van die meldingen, er wordt nu een app genoemd maar er zit niet een automatische melding aan vast. En mevrouw Van den Bergh noemde dat ook al, graag wat informatie van de burgemeester of er niet een app kan komen die automatisch meldt. Ik denk dat dat wat meer veiligheid geeft voor degene die die app gebruiken en dat er dan ook mensen iets registreren en wellicht de politie kan optreden als er een melding binnenkomt. En wat betreft meer en betere handhaving, ja, daar staat helemaal niets over in. Althans, die woorden komen niet voor in de raadsinformatiebrief. En dat is toch de wens, blijkt uit het onderzoek, van de mensen die betrokken zijn bij dat onderzoek. Dus ook graag daar wat nadere informatie over hoe dat dat gerealiseerd kan worden?

De voorzitter: Dank u wel. Ik kijk nog even naar rechts. Mevrouw Koene nog niet? De heer Wisker? Sorry?

Mevrouw Koene: Voorzitter, ik zei, het is een raadsinformatiebrief dus daar worden wij keurig geïnformeerd over het beleid en ik heb geen enkele behoefte om daar op dit moment iets aan te wijzigen. Ik denk dat we eerst even moeten gaan kijken of deze aanpak werkt.

De voorzitter: Helder. Dan geef ik het woord aan de portefeuillehouder, mijnheer Kolff.

De heer Kolff: Dank. Nou, ik heb een aantal van u horen zeggen dat dit probleem eigenlijk al buitengewoon oud is en lang voorkomt, en dat herken ik. Dat is iets wat volgens mij niet iets van de laatste tijd is. Alhoewel je natuurlijk wel de laatste tijd heel veel aandacht ziet voor zeg maar onderling gedrag. Ik noem maar even het voorbeeld wat we allemaal kennen inmiddels van de grote talentenjacht op televisie, dat heeft natuurlijk ook raakvlakken met dit onderwerp. Maar straatintimidatie maar ook andersoortig, laat ik het maar even zo formuleren, wangedrag op straat, is steeds pregnanter onderdeel van gesprek. En dat komt denk ik met golfbewegingen is daarvoor is het duidelijk dat dat nu, dat we in een fase zitten dat dat zo is. En daarom ook best dankbaar dat vanuit de politiek, ondanks dat het misschien ook al decennia geleden ook al eerder aan de orde is geweest of jaren geleden, dat het nu toch wel weer wat pregnanter op de agenda is gezet. En we hebben dan ook denk ik vrij snel en kordaat uiteindelijk toch ook dit plan van aanpak willen presenteren. Tegelijkertijd, en dat heeft een aantal van u ook al gezegd, is het buitengewoon lastig beet te pakken thema. Omdat als het gaat om daderschap, je heel vaak te maken hebt met gedrag dat niet strafbaar is. Er zijn gemeenten, bijvoorbeeld onze nabijgelegen gemeente Rotterdam, die heeft geprobeerd om straatintimidatie in de APV op te nemen en het als zodanig strafbaar gesteld te krijgen. Daar heeft de rechter eigenlijk korte metten mee gemaakt en gezegd: je kunt als lokale gemeente niet zeg maar het bereik van de landelijke wetgever op het gebied van wat strafbaar is en niet uitbreiden. Dus dat is best ingewikkeld. Tegelijkertijd zeg ik daar ook bij, ik hoorde een aantal van u zeggen: ja, we gaan als gemeente misschien niet over de opvoeding die ouders aan hun kinderen geven. Maar we gaan er als gemeente ook niet over als iets wel strafbaar is, hoe hoog dan die straf is en hoe die bestraffing werkt. Daar hebben we het Openbaar Ministerie voor en uiteindelijk de rechter. Ik ben wel heel blij dat er in de Tweede Kamer nu hard gewerkt wordt aan een wetsvoorstel om straatintimidatie eenvoudiger strafbaar te krijgen. Want sommige onderdelen van straatintimidatie zijn al strafbaar, maar het merendeel niet. En ik ben daar op zich heel blij mee omdat het ook duidelijk is dat de wetgever dan zegt: tot hier en niet verder. Wij willen overal in het land veilige straten en het beeld hebben dat mensen ook veilig over straat kunnen, of het nou 's avonds laat is of niet. Even over de reikwijdte van deze raadsinformatiebrief, dat is eigenlijk wat de heer Veldman aansneed, veelal gaat het bij straatintimidatie natuurlijk om, laat ik het zeggen, seksueel getinte straatintimidatie maar het gaat zeker ook breder. En dat hebben we ook willen neerzetten in de definitie, seksuele uitlatingen of andere gedragingen in de openbare ruimte, die beledigend, kwetsend, dreigend of belemmerend zijn en het gevoel van veiligheid en vrijheid negatief beïnvloeden. Daarmee is de

definitie wat mij betreft ruim genoeg en gaat het over eigenlijk alle gevallen die u vanavond allen heeft genoemd. Maar ik vind het ook belangrijk om wel met een realistisch plan te komen. Dit thema wordt door u belangrijk gevonden, wordt door mij belangrijk gevonden, voor en door een groot deel van de samenleving belangrijk gevonden. Het heeft, zeg ik daar meteen bij, drie jaar geleden niet in het Integraal Veiligheidsplan gestaan, nog voorgesteld door het college, nog erin gezet door de gemeenteraad. Wel goed dat het tijdens de rit nu opkomt. Maar dat betekent wel dat als u zegt: wij willen nu meteen actie. Ook om bijvoorbeeld vanuit de politie en handhavers, dan vraagt dat een herprioritering. En dan ben ik ook benieuwd om van u te horen wat u nou, waarvan u dan zegt: daar moet je dan maar wat minder capaciteit op inzetten. Want wij kunnen wat dat betreft niet toveren. Dus we vinden het ook belangrijk als er wordt ingebroken dat er opvolging aan wordt gegeven of als mensen met een mes worden bedreigd, dat er opvolging aan wordt gegeven. Of als er anders sprake is van ander zeg maar crimineel of grensoverschrijdend gedrag. Tegelijkertijd zeg ik daarbij, en dat is volgens mij ook een antwoord op een aantal van uw vragen, het staat ook al wel in het stuk vermeld, ik vind het belangrijk dat wij straks een nieuw Integraal Veiligheidsplan, waar we nu aan het werk zijn en eind van dit jaar moet worden vastgesteld voor de komende vier jaar, dat we daar ook weer actuele prioriteiten instellen met elkaar. En wat mij betreft is straatintimidatie maar ook anderszins, laat ik dat maar even noemen, huftergedrag op straat, mensen die denken dat de staat van hen is en geen rekening houden met anderen of erger, daar een belangrijk onderdeel in. En dat betekent dat ook de politie de komende jaren, ook de mensen van toezicht en handhaving, daar dan meer aandacht voor vrij kunnen, of meer tijd kunnen voor vrijmaken dan nu het geval is. Een aantal vragen die nog gesteld is, kun je het toezicht intensiveren? Nou, ik heb daarnet wat over gezegd op de heel korte termijn. Ik denk zelf echt dat het van het grootste belang is dat we aan de voorkant proberen te komen. Daar waar het gaat om onderwijs, preventie, dialoog. Ook die app is daar onderdeel van omdat dat toch ook een middel is waarmee mensen die dit in hun hoofd halen misschien op een gegeven moment denken: ja, men komt nu wel heel dichtbij. Want door zo'n app krijg je in ieder geval een beeld waar in de stad dit vaker voorkomt. We hebben natuurlijk op basis van het OCD-rapport nu al een beeld dat dat in de binnenstad is en in Oud-Krispijn. Maar ik zou daar graag nog veel meer informatie over willen hebben en daar kan zo'n app enorm bij helpen.

Mevrouw Kruger: Voorzitter?

De voorzitter: Mijnheer Kuhlmann.

Mevrouw Kruger: O.

De heer Kuhlmann: Voorzitter, ik hoorde de portefeuillehouder zojuist iets zeggen over handhaven en op de heel korte termijn, waarbij hij als ik goed geluisterd heb terugverwees naar het feit dat het Integraal Veiligheidsplan drie jaar geleden is vastgesteld en pas over een jaar een nieuw, een aantal maanden een nieuw plan komt. Ik zou het jammer vinden als de zaken zo rigide zijn dat het niet mogelijk is om, ik begrijp niet heel uitgebreid, maar op geen enkele manier mogelijkheid is om hier toch iets meer aandacht aan te geven in de maanden die nog voor ons liggen. Moet ik zijn

woorden zo begrijpen van de portefeuillehouder dat dat echt niet kan of is daar wel ruimte en zou hij daar wellicht ook gebruik van willen maken?

De voorzitter: De portefeuillehouder en dan mevrouw Kruger.

De heer Kolff: Ja, dank, daar komen we straks tuurlijk als we het volgend onderwerp te spreken over de schaarste bij de politie. En dat is denk ik niet iets van het laatste jaar, van de laatste twee jaar, maar dat is iets wat al langer speelt. Ik stel voor dat ik daar nu niet al te veel op inga maar dat straks doe. Maar het geeft wel aan dat de manoeuvreerruimte relatief beperkt is. En we hebben ook nog te maken met twee jaar corona die we achter de rug hebben, dat heeft enorm veel impact gehad, zowel bij de politie maar ook bij toezicht en handhaving. Dus ja, natuurlijk is er altijd wel iets van manoeuvreerruimte als het gaat om iets acuuts wat zich voordoet waarvan je zegt: daar moet toch eigenlijk even nu op geacteerd worden. Maar als het gaat om, en dat vraagt u hier, een plan van aanpak straatintimidatie voor de wat langere termijn, waarop we ook resultaten kunnen gaan laten zien, et cetera, dan moet mijn antwoord daar nu nee op zijn. Daar moet ik ook gewoon realistisch en eerlijk op zijn. We hebben niet structureel nu extra capaciteit hiervoor beschikbaar. Nogmaals, wel afhankelijk van de aard van wat er gebeurt. Als de straatintimidatie ernstig is en aangiftewaardig, dan vind ik wel dat de politie daar opvolging aan zou moeten geven. En dan zal het zelfs zo kunnen zijn dat ik daar met de officier van justitie over bel, die uiteindelijk wel een onafhankelijke rol heeft zeg ik dan nog maar eventjes.

De voorzitter: Mevrouw Kruger.

Mevrouw Kruger: Ja, voorzitter, dank u wel. Ja, over de app even, mijnheer Kolff, het gaat ... Ja, heel goed. Niet. Kijk niet zo streng. Nee, even over de app, ik heb daar zelf ook veel vragen over gekregen van mensen van: hoe gaat die app dan precies werken? Want we gaan er allemaal vanuit dat dat melden, monitoren, signaleren ... Hoef ik niet per se nu een antwoord op, het mag ook omschreven worden.

De heer Kolff: Ja, nou, even in korte lijnen, er is eerder gevraagd, kan er niet een meldpunt komen? En daarvan heb ik gezegd, dat is niet verstandig omdat je dan straks voor ieder thema een apart meldpunt krijgt, de politie daar ook geen raad meer mee weet en de boa's ook niet en de systemen daarachter eigenlijk niet aan elkaar te koppelen zijn. Waar het wel heel erg nuttig voor blijkt, en dat zie je ook in andere steden, en Rotterdam werd al genoemd als voorbeeld maar in Breda bijvoorbeeld, een paar andere steden wordt het ook gehanteerd. En wij kijken nu zeg maar naar het beste van al die werelden, is er wel zo'n soort app, dat wordt expliciet benadrukt, dat is geen meldpunt. In die zin dat er niet direct opvolging wordt gegeven als je daar aangeeft, ik ben lastiggevallen op straat of wat dan ook. Maar het zorgt wel voor een heel goede registratie en het geeft mensen ook echt het gevoel dat er met hun klacht, grief, situatie, hetgeen zich voorgevallen heeft, iets wordt gedaan en dat is overigens dan ook echt zo. Dus het heeft eigenlijk een dubbele functie plus die app is ook onderdeel van een bredere website die informatie geeft aan mensen waar ze terechtkunnen als ze ermee blijven zitten of wat dan ook. Dus daar zit allerlei extra informatie achter. En dat is meteen ook denk ik een antwoord op een vraag die volgens mij de Partij van de

Arbeid stelde: ja, wat moet je nou doen in nood? Ja, in nood zou ik zeggen, prima als je achteraf in rust en in veiligheid die app nog even invult omdat dan het beeld helderder wordt, maar in nood altijd 112 bellen. En dan komt de politie ook echt met grote spoed, dan is het prio-1. Dus dat lijkt me duidelijk, in een noodsituatie altijd 112 bellen. Als het gaat om extra verlichting op straat of het kappen van groen, bomen, Partij van de Arbeid kwam daarmee. Ja, ik ben daar als burgemeester, extra verlichting op straat, natuurlijk buitengewoon blij mee. Hoe meer donkere plekjes op straat verlicht zijn, hoe beter. Verlichting geeft mensen ook een gevoel van veiligheid, ook als ze later op de avond of in de nacht over straat gaan. Maar ook dat is natuurlijk een kwestie van welke prioriteiten geeft de gemeenteraad mee aan portefeuillehouder openbare ruimte voor wat betreft het plaatsen van verlichting. Het is wel zo dat vanuit mijn portefeuille en vanuit het burgemeesterschap ik af en toe wel geconfronteerd wordt met situaties waarin ik bij de rest van het college kan aangeven: jongens, wij zouden het wel echt verstandig zijn als we wat aan verlichting of aan andere inrichting van de openbare ruimte doen. Dus dat komt natuurlijk voor maar in zijn algemeenheid, ja, ik ben ervoor dat de straat 's avonds goed verlicht is en dat mensen zich veilig voelen. Als het gaat om het uitgaan van de horeca, we hebben inderdaad regelmatig overleg met representanten van de horeca. Het is natuurlijk wel zo dat de horeca vooral verantwoordelijk is voor wat er binnen hun horecagelegenheid gebeurt. We spreken elkaar wel aan: jongens, kijk ook eens even in de directe omgeving van zo'n horecagelegenheid. Maar ik kan niet van een horecaexploitant verwachten dat ze drie straten verder nog in de gaten houden. Wat we wel doen is werken aan een collectief horecaverbod als het gaat om veelplegers, en dat kan ook gaan om gedrag van mensen richting anderen, dat dat leidt tot een collectief horecaverbod. Waarbij de hele horeca zegt: je hebt je daar misdragen, maar denk er maar niet aan dat je hier nog binnenkomt. Dus dat geldt dan voor de hele horeca in Dordrecht. Dat is ook een mooi voorbeeld denk ik van een samenwerking om ook de horeca veiliger te krijgen. Als het gaat om camera's vind ik het wel een ingewikkelde want we hebben natuurlijk al een redelijk aantal camera's in de buitenruimte staan. Dat is over het algemeen wel een, nou, ik noem het toch maar even een paardenmiddel, een laatste middel wat je inzet in een bepaalde opbouw. Als het bijvoorbeeld gaat om een heel onveilige straat of buurt waar veel geweldsincidenten zich hebben voorgedaan, dan is er een soort opbouw van dingen die je kunt doen en daar hoort cameratoezicht eigenlijk op het eind bij. Ik ben er niet per se op tegen om op bepaalde plekken, zeker als het duidelijk is dat op die plekken het heel vaak voorkomt, camera's neer te zetten. Maar dan geldt natuurlijk nog steeds wel, en dat blijkt ook uit het OCD-rapport, dat heel veel zeg maar uitwassen van straatintimidatie, dat zijn mondelinge uitwassen. Dat kan je door een camera eigenlijk heel matig registreren. Dus dat is nog wel een aspect waar je rekening mee moet houden. Ik zie een vinger, voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Wanneer de portefeuillehouder zegt dat camera's geen geluid registreren, nou, dan kan dat kloppen. Ik denk anno 2022 dat dat niet het grootste technische probleem is waar de gemeente voor staat. Maar is het niet belangrijk om daar ook bij te noemen dat camera's simpelweg een belangrijke preventieve werking

hebben. Dat op het moment dat op zo'n locatie een camera staat, dat er heel veel zaken die het daglicht niet kunnen verdragen daarom niet meer op zo'n plek gebeuren. En dat het om die reden in dat soort ernstige gevallen waar veel straatintimidatie plaatsvindt nuttig zou kunnen zijn.

De heer Kolff: Ja, nou, voorzitter, dat sluit denk ik wel aan bij wat ik zojuist zei, dat ik het zeker niet uitsluit in het kader van dit thema. We hebben natuurlijk recent bijvoorbeeld de situatie gehad bij winkelcentrum De Bieshof, dat ging niet zozeer alleen maar om straatintimidatie maar ook om straatintimidatie. Daar heeft een camera, hebben we daar tijdelijk neergezet en dat heeft echt gewerkt. Dus er zijn echt wel situaties denkbaar waarin dat effectief is. Maar ik zou daar niet mee willen beginnen om de hele stad onder camera's, ik zeg het maar even een beetje gekscherend, maar de hele stad onder de camera's te plakken. Als het gaat om, nogmaals, ik heb al gezegd, die strafbaarstelling van het thema straatintimidatie, dat is echt iets waar de Tweede Kamer, maar daar wordt nu aan gewerkt, ik ben daar groot voorstander van. Dat geeft in ieder geval meer mogelijkheden voor de sterke arm. En als het gaat om onze eigen toezichthouders, ook die komen natuurlijk voor in het Integraal Veiligheidsplan, maar we hebben ook jaarlijks een handhavingsplan, waarbij we aangeven wat de prioriteiten zijn van de boa's. Ook daar staat dit thema nu niet in vermeld als topprioriteit en boa's hebben natuurlijk ook wel weer andere bevoegdheden dan politieagenten. Als het gaat om zaken die strafbaar zijn kunnen de boa's daar weer minder in acteren maar ze kunnen natuurlijk wel signalerend zijn voor wat betreft het vervolgens opschalen naar de politie. Maar ze kunnen wel heel goed in hun uniform, als ze iets signaleren, een inwoner die dat wangedrag vertoont aanspreken. Dus in zoverre, ja, zou ik eigenlijk de toezichthouders die wij nu hebben in de rol die ze vervullen, want ze zijn toch dagelijks op straat met ongeveer 45 mensen die wij bij ons hebben lopen, zou ik die toch wel de boodschap willen meegeven: wees hier extra alert op. En we moeten ook kijken in het nieuwe Integraal Veiligheidsplan hoe we daar eventueel nog extra prioriteit aan kunnen geven.

De voorzitter: Ik zag weer een vinger van de heer Kuhlmann, u bent inmiddels qua aantal interrupties bij het derde bespreekpunt, dus u heeft er niet zo heel veel meer vanavond.

De heer Kuhlmann: Goed. Ik hoorde de portefeuillehouder spreken over handhavers. Nou, dat is denk ik heel goed. Hij noemde daarbij ook, als ik hem goed heb verstaan, ook uitdrukkelijk geüniformeerde handhavers. Nou, die kunnen daar zeker een rol in hebben. Maar ik ben ook even benieuwd naar zijn gedachten over wanneer een handhaver juist niet zijn uniform aan heeft? Omdat ik denk dat heel wat daders van straatintimidatie misschien niet zo snel een geüniformeerde handhaver durven lastig te vallen. Op het moment dat een handhaafster niet haar uniform aan heeft dan pakt dat misschien net anders uit. En als er dan natuurlijk wel geüniformeerde collega's in de buurt zijn, hoe kijkt dan de portefeuillehouder daartegen?

De heer Kolff: Ja, dank. Laat ik het zo zeggen, ik vind eigenlijk dat handhavers in het algemeen herkenbaar moeten zijn als zodanig. Zodat mensen die zich onveilig voelen ook heel makkelijk naar een handhaver toe kunnen stappen om te zeggen: ik herken u

als handhaver, help mij. Ik zeg het maar eventjes zwart-wit. Als aanspreekpunt ook namens de gemeente want het gaat niet alleen maar om veiligheid bij handhavers, het gaat om toezicht in brede zin. Handhavers hebben overigens ook dat uniform aan niet alleen vanwege de herkenbaarheid maar omdat het veiliger voor ze is, om hun werk veilig te kunnen doen. Er zit een steekwerend vest is daar onderdeel van, dus dat vind ik allemaal belangrijke aspecten. We hebben bijvoorbeeld als het gaat om het handhaven van de coronamaatregelen wel eens gebruikgemaakt van handhavers in burger. Bijvoorbeeld binnen de horeca te kijken of mensen zich aan de maatregelen houden zonder dat daar meteen de sfeer verpest wordt omdat er uniformen binnenkomen, zeg ik dan maar even. Overigens werd dat ook gewaardeerd door de meeste ondernemers die daarmee geconfronteerd worden. Dus het kan voorkomen dat wij handhavers ook in burger inzetten, en dat zou bij dit thema ook kunnen. Tegelijkertijd vind ik wel als je 's nachts of 's avonds laat op straat bent als handhaver, dan moet je wel de middelen ter beschikking hebben die je nodig hebt om ook jezelf te kunnen beschermen en je werk veilig te kunnen doen. Dus, nou ja, ik moet daar over nadenken, ik kan daar eigenlijk nog niet meteen ja of nee op zeggen. Het zal niet op grote schaal gaan gebeuren en ik wil ook uitlokking voorkomen, maar het kan een middel zijn dat helpt in de strijd tegen de straatintimidatie. En volgens mij, voorzitter, heb ik de meeste zaken aangeraakt. Het enige wat ik nog van Beter Voor Dordt heb begrepen is ja, maak die app nou landelijk. Ja, daar ga ik niet over. Ik ga over de openbare orde en de veiligheid in onze stad. Er is vanuit de gemeenteraad van Dordrecht echt de vraag gesteld: wat kunnen we doen om straatintimidatie tegen te gaan? Nou, daar zou zo'n app bij kunnen helpen. Ook in andere steden helpt zo'n app. En die app is nogmaals niet bedoeld om zeg maar 112 te vervangen of het reguliere politienummer te vervangen maar is echt bedoeld vooral om voor de gemeente ook in kaart te krijgen, waar speelt het zich nou af, wat voor soort en aard en omvang van straatintimidatie hebben we mee te maken? En ook de mensen die zich hier in onze stad op enig moment onveilig zouden voelen het gevoel te geven, ik heb een plek waar ik dat kwijt kan. Dus wat dat betreft is het niet zo raar als dat een lokale app is eigenlijk, zou ik willen afsluiten, voorzitter.

De voorzitter: Nou eentje, mevrouw Kruger, en dan gaan we door naar het volgende punt hoor.

Mevrouw Kruger: Ja, een korte vraag, ik heb het over de, anderen ook wel, over de publiekscampagne gehad. Wordt daar al voort mee gemaakt, wanneer kunnen we dat tegemoet zien? En worden daar ook anderen voor uitgenodigd?

De heer Kolff: Ja, dat is een goede, dat heb ik inderdaad nog vergeten te zeggen. U noemde een naam van iemand die wij denk ik allemaal kennen ofwel via media ofwel zelf via gesprekken die we hebben gevoerd. Die persoon was in ieder geval betrokken bij de verdere uitwerking. En de app, de bedoeling is dat de app eind maart actief wordt, kan zijn. Er wordt nu nog aan gewerkt om die te optimaliseren en klaar te maken voor gebruik. Dat willen we dan ook met de publiekscampagne lanceren dus dat zal uiterlijk eind maart, begin april gaan plaatsvinden.

De voorzitter: Helder.

De heer Kolff: En u kunt het dus tegemoetzien, het hele onderwerp, in het concept of in het voorstel Integraal Veiligheidsplan voor de komende jaren.

De voorzitter: Helder. Nou, we hebben dit onderwerp naar mijn gevoel uitgebreid besproken. De portefeuillehouder is op al uw suggesties, vragen ingegaan. Ik kijk even rond maar ik ga ervan uit dat er geen aanvullende vragen meer zijn en kan dit stuk ter kennisname naar de raad. Ja. Oké, dan is dat vastgesteld.

6. Raadsinformatiebrief Stand van zaken politiecapaciteit d.d. 5 januari 2022

De voorzitter: Dan gaan we door naar het volgende punt en dat is de raadsinformatiebrief, even kijken, zeg ik nu de goede volgorde, inzake de politiecapaciteit. Ja. En de bespreking richt zich op de volgende vragen: wat betekent de beperkte capaciteit voor noodhulp voor het veiligheidsgevoel in de wijk en hoe gaan we om met de situatie dat de politie geen opvolging geeft of kan geven aan aangiftes die worden gedaan? En de vragen zijn gesteld door de SP en het CDA. En ik geef het woord aan de heer 't Lam.

De heer 't Lam: Dank u, voorzitter. Nou ga ik ook al piepen. Ah, kijk aan. Ik zei dank u voorzitter en dan ga ik weer verder. Door slecht rijksbeleid is er een tekort bij de politie en dus ook in Dordrecht. En als oplossing lezen we in het stuk dat onder andere gekozen wordt om maximaal 20 procent van de capaciteit van de wijkagenten in te zetten voor andere taken. Net hebben we bij straatintimidatie kunnen lezen dat uit het onderzoek van het OCD is gebleken dat er behoefte is aan meer en betere handhaving. Er gaat bijna geen weekend meer voorbij of er is iets met messen aan de hand in de stad. Mensen voelen zich niet meer veilig, dat komt zeer regelmatig aan de orde als je met burgers spreekt. En daarom vinden wij de keus om wijkagenten voor andere taken in te zetten geen goede keus en zouden we daar graag een andere afweging op willen hebben. We moeten vooral zorgen dat in de wijken de wijkagenten die daar vast horen ook zijn en dat er ook vaste toezichthouders zijn. En misschien kunnen we met toezicht wat andere prioriteiten stellen, we hadden het daar bij het vorige onderwerp ook al over. Ik was van de week, onlangs een keer om een uur of elf in het centrum en dan zie ik twee parkeerwachten auto's controleren of ze keurig een parkeerboete, parkeervergunning hebben, dat ze betaald hebben. En dan denk ik: nou, er was helemaal geen gebrek aan parkeerruimte, laat daar nu eens een keer een auto staan die niet betaald heeft maar laat die mensen in de wijken actief zijn op het moment dat er problemen zijn of dat je problemen kunt verwachten. En dat betekent dat we ook in de late avond en in de nacht politie en toezicht in de wijken moeten hebben, vinden we bij de SP. Dus graag een reactie van de burgemeester hoe hij denkt meer het veiligheidsgevoel in de wijken te vergroten? En vooral niet mensen die in de wijken actief zijn van politie en handhaving daar weg te halen.

De voorzitter: Dank u wel. Andere partijen? Mijnheer Veldman.

De heer Veldman: Nou, voorzitter, ik sluit me voor een belangrijk deel aan en wil één punt aanvullen, dat is een vraag. Kijk, die wijkaanpak staat in Nederland ook bekend als een van de redenen dat extreem gedachtegoed, jihadisme, et cetera, dat we dat in

Nederland, nou ja, min of meer in de hand hebben of in het zicht of nou, ik weet niet precies welke woorden daar precies geschikt voor zijn. En dat roept bij mij dus de vraag op van: ja, als je dan minder in die wijk bent, leidt het dan niet op de middellange termijn tot veel grotere problemen op dat vlak? Het is een beetje vergelijkbaar, ik dacht een beetje aan het wegenonderhoud, dat is een beetje rare vergelijking misschien. Maar kijk, je kunt best een paar jaar lang geen wegenonderhoud doen maar je merkt het vijf, zes, zeven jaar later dubbel en dwars terug want dan zijn de kosten drie keer zo hoog om het te repareren. Dus daar zat mij, en dat sluit denk ik aan op het betoog van de heer 't Lam dus daarom dacht ik, ik kom er nu even in. Dus daar graag wat tekst op.

De voorzitter: O, sorry. Dank u wel. De heer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Dank u wel, voorzitter. De Dordtse VVD baalt natuurlijk enorm van de onderbezetting bij onze politie. Er ligt voldoende geld om alle salarissen te betalen maar er zijn onvoldoende politiemensen. Dat komt, zo lezen we in de brief van het college, omdat er momenteel een grote groep politiemensen met pensioen gaat, hun vervangers nog deels in opleiding zijn en omdat onze politiemensen moeten komen opdragen bij allerlei demonstraties en op die momenten niet aanwezig kunnen zijn in de Dordtse straten. Ook al lijkt het een probleem dat over een paar jaar zal verminderen wanneer de nieuwe politiemensen hun opleiding hebben afgerond, in de tussentijd is die onderbezetting natuurlijk wel een ernstig probleem. Onze stad kent helaas de nodige veiligheidsproblemen zoals hardrijders, straatintimidatie en het messengeweld waarbij we elke politieman en -vrouw op straat hard kunnen gebruiken. Wat de Dordtse VVD tot nu toe mist in het debat over de onderbezetting zijn voorstellen om die onderbezetting te bestrijden. Kunnen we niet een aantrekkelijke regeling organiseren om agenten die bijna met pensioen gaan nog een paar jaar langer in dienst te houden? Agenten met een berg aan politie-ervaring die hun laatste politiejaren doorbrengen in leuke Dordtse wijken zoals Stadspolders en Sterrenburg of in Dubbeldam. Dat zou zelfs een oplossing kunnen zijn die landelijk ingevoerd kan worden. En wat is er dan mooier om een pilot te starten in onze gemeente Dordrecht. En eerlijk gezegd ben ik ook wel benieuwd hoeveel invloed een individuele agent heeft op zijn of haar standplaats? Is een agent volledig afhankelijk van de grillen van het rooster of hij moet gaan werken in Gouda, Breda of Dordrecht of kan een wijkagent een voorkeur uitspreken om geplaatst te worden in een Dordtse wijk? Ik vraag het omdat die onderbezetting landelijk speelt en ik zie dat andere gemeenten hun aantrekkelijkheid voor agenten willen vergroten door bijvoorbeeld agenten voorrang te geven op een woning. Met dat in het achterhoofd vraag ik me af of het zinnig is om Dordrecht aantrekkelijker te maken als standplaats zodat ...

Mevrouw Koene: Voorzitter?

De voorzitter: Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Ja, u doet dat zelf niet terwijl ik verwacht van u als voorzitter dat u dat wel doet, dit gaat helemaal nergens meer over ten opzichte van het onderwerp. Dit is zo breed, wij gaan hier niet over de politie. Dus ik wil eigenlijk mijn collega Kuhlmann vagen of die zich kan beperken tot de Dordtse situatie?

De voorzitter: Nou, volgens mij, tenminste zo heb ik het gehoord tot nu toe, was die daarmee bezig maar u kunt misschien iets bondiger zijn.

Mevrouw Koene: Ja, dat is prima met een VVD-voorzitter en een VVD-woordvoerder, maar de heer Kuhlmann heeft het over allerlei zaken waar wij niet over gaan hier.

De voorzitter: Goed, nou trekt u mijn onafhankelijkheid als voorzitter in twijfel, dat begrijpt u dat ik dat niet accepteer. Maar gaat u verder, mijnheer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Dank u wel. Met dat in het achterhoofd vraag ik me of het zinnig is om Dordrecht aantrekkelijker te maken als standplaats zodat de politiemensen die wel beschikbaar zijn in de wijde omgeving graag in Dordrecht komen werken. Is het niet een idee om politieagenten die tenminste de helft van hun werktijd actief zijn in de Dordtse straten dezelfde pas te geven die gemeenteraadsleden ook krijgen waarmee ze gratis toegang hebben tot onze gemeentelijke musea. Een andere oorzaak van de onderbezetting van de politie in onze stad is het enorm toegenomen ...

Mevrouw Kruger: Voorzitter?

De heer Kuhlmann: ... aantal demonstraties in ons land.

De voorzitter: Mevrouw Kruger, gaat uw gang.

Mevrouw Kruger: Ja, nu ga ik eventjes toch er tegenin want ik bedoel, ik vind het hartstikke leuk alle ideetjes maar dat geldt voor de mensen in de zorg, dat geldt voor het onderwijs, dat geldt voor bijna iedereen. Laten we het nu hebben over waar het in de raad, ik onderstreep wat dat betreft wat mevrouw Koene zegt, laten we het hebben wat erover in de raadsinformatiebrief staat, de oplossingen die bedacht worden en niet hebben over allerlei cadeautjes die we kunnen gaan geven waardoor het aantrekkelijker wordt om het vak uit te oefenen. Volgens mij zal de politie niet zo blij zijn met een museumkaart, eerder met een hoger salaris of met meer personeel. Maar goed, dat is mijn mening.

De voorzitter: Maakt u uw punt alstublieft, mijnheer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Ja. Een andere oorzaak van de onderbezetting van de politie in onze stad is het enorm aantal toegenomen demonstraties in ons land. Gelukkig is demonstreren een grondrecht in ons land, dat moet natuurlijk zo blijven, maar het valt me wel op dat er politieke partijen zijn die ondanks alle mogelijkheden die er zijn om zaken aan te kaarten in het politieke debat, vaak nodig vinden om op straat te gaan om te demonstreren.

Mevrouw Kruger: Voorzitter?

De voorzitter: Ja.

De heer Kuhlmann: Ik denk dan in de eerste plaats ...

De voorzitter: Mijnheer Kuhlmann, want nu begin ik ook met mevrouw Koene en mevrouw, ja, mijnheer De Boer ook inmiddels. Beperkt u zich alstublieft tot het onderwerp want u gaat nou echt wel heel breed dit onderwerp aanvliegen.

Mevrouw Kruger: Ja, voorzitter, mag ik toch heel even reageren?

De voorzitter: Ja, kort.

Mevrouw Kruger: Ja, ik kan er niks, ik zit al heel ver weg maar ik vind het echt wel kwalijk als u het heeft over dat er zoveel meer demonstraties. Ook dan wil ik zeggen, moet u even beelden van de jaren 80 kijken, die waren duizend keer zoveel die demonstraties. Het gaat erom, dat is een grondrecht wat mensen hebben en dan gaan we niet zeggen dat die maar minder moeten zijn, bepaalde politieke stromingen die dat doen, omdat we nou eenmaal een tekort hebben aan politie. Dat is een andere oorzaak waardoor we nu een tekort hebben aan politie. Daar hebben de demonstraties niks mee te maken.

De voorzitter: Oké, dit was ook zeg maar als reactie op maar ook buiten de orde van het punt. Wilt u zich beperken tot het punt verder, mijnheer Kuhlmann?

De heer Kuhlmann: Dat doe ik graag en als u de raadsinformatiebrief leest die voor ons ligt en die ter bespreking hier ook ligt staat er duidelijk in, ik citeer: dat er een groot beroep wordt gedaan op de gebiedsgebonden politiezorg door de inzet voor het bewaken en beveiligen en begeleiden van demonstraties. Dat is gewoon een onderdeel waar we het vandaag over hebben.

De voorzitter: Mijnheer Kuhlmann. Ja, dan moet ik u toch ...

De heer Kuhlmann: En het enige wat ik daarover ...

De voorzitter: Mijnheer Kuhlmann, even, nu moet ik u toch corrigeren. De bespreking van vanavond richt zich op de volgende punten, ik heb ze zojuist ook voorgelezen: wat betekent de beperkte capaciteit voor de noodhulp van het veiligheidsgevoel in de wijk en hoe gaan we om met de situatie dat de politie geen opvolging geeft of kan geven aan aangiftes die worden gedaan? Dat zijn de vragen die vanavond ter bespreking staan.

De heer Kuhlmann: Goed, ik denk, wij denken dat het slim is om bij die onderbezetting, het probleem waar we het volgens mij vanavond over hebben, om te kijken, hoe kunnen we dat oplossen? Ik heb daar een paar dingen over gezegd. En laat ik dan afsluiten, de VVD en zeker de Dordtse VVD probeert wanneer dat kan graag te denken in oplossingen en niet in problemen. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Kuhlmann. Anderen? Mevrouw Van den Bergh.

Mevrouw Van den Bergh: Ja, heel kort. Wij willen ook graag even aangeven dat, wij vinden de wijk, de aanwezigheid van wijkagent in de wijken, dat dat prioriteit heeft. En wij denken ook, daarnet hebben we het er ook over gehad, over de prioriteiten stellen in het Integraal Veiligheidsplan en het handhavingsplan en in wat voor andere

beleidsstukken ook, dat we die prioriteiten eens goed weer op een rijtje moeten gaan zetten. En daar zou ik ook de reactie van de politie en de burgemeester op willen, hoe je toch het zo kunt organiseren dat je in de wijken, boa's, wijkagenten, politie, dat dat zeg maar zoveel mogelijk in die wijken aanwezig is. Zodat je zeg maar zowel aan de preventieve kant en via de handhavingskant veel beter, sneller knelpunten, laat ik het zo zeggen, kunt boven tafel krijgen en daar iets aan doen. En dan wil ik toch even weten hoe we dat kunnen organiseren en op wat voor termijn? Want het lijkt me toch wenselijk dat die wijkagenten in de wijk zijn en zo min mogelijk tijd besteden aan andere activiteiten.

De voorzitter: Dat was hem? Dank u wel. Anderen, mevrouw Kruger, of niet? Ja,

Mevrouw Kruger: Ja, voorzitter, ik zat even als aanvulling op wat mevrouw Van den Bergh aangeeft, over in de wijken. En dan kom ik dus gewoon, daar hebben we het al vaker over gehad, over de politiebureaus. Dus de plekken waar mensen kunnen zijn en dat is, we hebben nu op de Vriesestraat is er dan net eentje weer bijgekomen. Nou, nou, nou, ik vind het echt minimaal voor een stad waar toch de laatste jaren wat minder maar wat we hopelijk weer wat meer gaan krijgen met de versoepelingen, dat er veel mensen komen, vind ik het minimaal wat we hier aan plekken hebben waar mensen ook naartoe kunnen gaan als er iets is. En dat heeft volgens mij niet direct altijd met bezetting te maken maar goed, ik denk dat dat wel weer tegengesproken wordt maar daar moeten we wel ook eventjes naar kijken.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Wringer.

De heer Wringer: Dank, voorzitter. Ja, ook Beter Voor Dordt vindt het een vervelende situatie waar we nu in zitten. Gelukkig is dit onderkend en lees ik een hele rits genomen maatregelen om de impact te verminderen. De ondercapaciteit duurt nog in ieder geval tot 2024. We missen op dit moment 15 fte's. Ik vroeg me af: hoeveel percentage van het totaal het is? Waar we ook zorgen over maken is dat we lezen dat er verlofuren worden afgekocht en er wordt kritischer gekeken naar de inzet van niet verplichte opleidingen. Deze twee maatregelen hebben misschien een directe impact op de gemoedstoestand van de agenten. Daar hoor ik misschien dadelijk nog iets over van de agent aanwezig, want ook agenten hebben ontspanning nodig en afleiding. We moeten wel oppassen dat zij niet overwerkt raken want dan zijn we nog verder van huis. En als laatste punt, voor de Dordtse evenementen, kunnen we daar niet meer externe veiligheid inhuren om eventueel de agenten wat te ontlasten op dat punt? Dank u, voorzitter.

De voorzitter: Ik dank u wel. Ik kijk rond, verder niemand meer. Dan geef ik het woord aan de portefeuillehouder, mijnheer Kolff.

De heer Kolff: Hartelijk dank. En ik heb voor de beantwoording van deze vraag, en dat had u al gezien, ook de districtschef meegenomen van de regio Zuid-Holland Zuid. Dus die is verantwoordelijk eigenlijk voor alle tien gemeenten in ons gebied. Dennis Den Os, en daar ben ik heel blij mee dat die hier vanavond is. Even heel kort als het mag de iets bredere context schetsen want er werd al gezegd: dit komt door slecht Rijksbeleid, et

cetera. Maar dit heeft ook gewoon te maken met demografische ontwikkelingen. Dat zie je en dat zei mevrouw Kruger volgens mij al terecht, en je ziet het in allerlei beroepsgroepen, onderwijzers, zorg, politie, je ziet gewoon dat er een grote uitstroom is, mensen gaan met pensioen, de babyboomgeneratie gaat ermee stoppen en er zijn eigenlijk gewoon te weinig mensen om het werk te doen. Tegelijkertijd zie je dat de aantrekkelijkheid van het vak er wel voor zorgt dat er veel mensen in opleiding zitten. En u heeft het staatje gezien in de brief, wij verwachten dat in de loop van '23, begin '24 het omslaat en we weer meer instroom hebben dan uitstroom maar we dus ook weer meer capaciteit ter beschikking hebben.

De heer 't Lam: Voorzitter?

De heer Kolff: Ik zie een vraag, voorzitter, van de heer 't Lam.

De voorzitter: Gaat uw gang, mijnheer 't Lam.

De heer 't Lam: Voorzitter, ik hoor de burgemeester zeggen dat het te maken heeft met allerlei uitstroom. Maar ik vind dat Rijksbeleid, want die uitstroom komt niet in één keer, men had vooral gewoon eerder moeten gaan werven en betere salarissen geven, dan was er waarschijnlijk wel voldoende politie geweest. Dus het is echt Rijksbeleid.

De heer Kolff: Ja. Nou ja, goed, laten we die discussie dan maar niet te lang voeren. Ik ben geen minister en ik ben ook geen werkgever van de politie, dat is de minister. Ik ben slechts burgemeester verantwoordelijk voor de handhaving van de openbare orde en veiligheid en daar heb ik onder andere de politie ter beschikking als een van de twee gezagsdragers, samen met de officier van justitie. En in zoverre ga ik dus over de prioritering van wat de politie op het grondgebied van Dordrecht doet. En daar heb ik ook overleg over met mijn collega-burgemeesters binnen de eenheid Rotterdam Rijnmond, dat gaat over 25 gemeenten, om daar zoveel mogelijk ook één lijn in te trekken. Dat is anders ook onwerkbaar voor de politie als we zeggen van, ja, als het gaat om prioritering en capaciteitsgebrek, waar we het hier over hebben, dan moet je daar ook met elkaar afspraken over maken wat daar de grote lijnen in zijn. En die grote lijnen zijn enerzijds dusdanig dat ik vind dat ik de raad daarover moet informeren, en anderzijds zullen ze in praktijk niet tot enorm grote problemen leiden in Dordrecht, zeg ik er meteen maar even bij. Want waar gaat het om, we hebben een structurele onderbezetting in onze stad van vijftien fte. Ik zou heel graag willen dat die vijftien fte, want die komen onze stad gewoon toe, daar komt het op neer, in de verdeling van de capaciteit, dat die zo snel mogelijk worden ingevuld. Dan heb je het ongeveer over tien procent van de totale capaciteit van die Dordrecht toekomt. Als het gaat om het veiligheidsgevoel maar ook over de feitelijke ontwikkeling van de criminaliteit en de opvolging die de politie daaraan kan geven, dan zien we al jarenlang een dalende trend en dat is een positieve trend. We zien het aantal woninginbraken afnemen, het aantal roofovervallen, tal van vormen van criminaliteit nemen af. Ondanks dat we de laatste jaren wat knellender zitten als het gaat om de capaciteit van de politie, dus dat is eigenlijk best een mooie ontwikkeling. Als het gaat, en dat is ook een vraag geweest die vooraf werd gesteld, een politieke vraag: hoe gaat het nou met die aangiftes? Ja, daar kan misschien straks de districtschef nog wel wat over zeggen, maar voor zover ik weet

is capaciteitstekort geen grond voor afwijzing van een aangifte. Oftewel een aangifte wordt altijd opgevolgd, het kan zijn dat er uiteindelijk wordt gezegd: deze aangifte leidt niet tot een vervolging of wat dan ook in overleg met de officier van justitie. Als het gaat om die wijkagenten, en dat is ook een belangrijke vraag die velen van u hebben gesteld, dan is het zo dat deze brief aangeeft niet dat de wijkagent maar even wordt ingezet om het probleem op te lossen. Er wordt gezegd: we stellen als burgemeesters een maximum aan de hoeveelheid werk die een wijkagent kan verrichten niet zijnde zijn wijkagenttaken. En dat is dus twintig procent, dat betekent dat die tachtig procent van zijn tijd wel kan besteden aan de wijkagenttaken. En zo moet u de brief ook lezen, het gaat om een maximum van twintig procent. Waarbij ook nog eens keer, en dat vind ik wel belangrijk om te zeggen, we met elkaar nastreven dat die twintig procent maximaal werkzaamheden die die dan doet buiten zijn directe werk als wijkagent, wel binnen zijn eigen wijk of haar eigen wijk verricht. Dus dat hoeft niet per se de zichtbaarheid in de wijk aan te tasten maar, en dat komt er ook niet altijd aan dat het geen honderd procent zal zijn, maar we proberen hier juist een maximum te stellen aan de hoeveelheid tijd die een wijkagent buiten de wijk werkt.

De heer 't Lam: Voorzitter?

De voorzitter: Mijnheer 't Lam.

De heer 't Lam: En misschien dat de burgemeester nog eens wat verder kan toelichten want dat snap ik niet helemaal, twintig procent is die geen wijkagent maar hij is wel werkzaam in de wijken, wat doet die dan in de wijken als zijnde niet zijnde een wijkagent?

De heer Kolff: Dat is misschien een vraag waar straks de districtschef wat nader op kan ingaan om dat in te kleuren maar een wijkagent heeft wel specifieke taken in zijn wijk maar er is ook politiewerk wat wel in de wijk kan plaatsvinden, wat niet zozeer bij het primaire werk van een wijkagent hoort. Maar dat lijkt me echt een vraag voor de heer Den Os. Als het gaat om de boa's, die haalde de heer 't Lam nog even aan, ja, dat is echt buiten de orde van dit thema. Hij zei: ja, boa's die zie ik dan parkeerbonnetjes uitschrijven. Dat is wel een prioriteit die u zelf onder andere ook aan de boa's heeft meegegeven. U heeft parkeerbeleid ingesteld in deze stad en daar moet ook op worden gecontroleerd. Boa's doen dat overigens nooit alleen, in die zin dat ze bezig zijn met parkeercontroles, dat doen ze op hun rondgang door de stad in de wijken waar ze actief zijn op dat moment. En die houden natuurlijk dan ook andere zaken die niet deugen in de gaten maar houden tegelijkertijd in de gaten of auto's wel of niet betaald hebben volgens de afspraken met u als gemeenteraad. Dan wat oplossingen vanuit de VVD over agenten langer in dienst te houden. Ja, dat vind ik echt, en we kunnen natuurlijk wel suggesties doen vanuit de gemeente of als burgemeester richting het Rijk, maar misschien dat de heer Den Os er nog iets over kan zeggen, maar ik vind dat wel echt een thema wat bij de werkgever speelt en dat is de minister van Justitie en Veiligheid. Natuurlijk praten we als burgemeesters en ook als regioburgemeesters met enige regelmaat met de minister. Ik kan me wel voorstellen dat agenten, als ze op een pensioengerechtigde leeftijd komen, ook van het pensioen willen gaan genieten want het is zwaar werk. Dus ik kan me ook voorstellen dat het zomaar ever langer in dienst

houden, zeg ik dan maar even, niet meteen voor iedereen de oplossing kan zijn maar het kan voor sommige misschien de oplossing zijn. Maar misschien dat de heer Den Os daar ook nog wat langer op in kan gaan. Als het gaat om de standplaatskeuze, agenten solliciteren op een baan, en dat kan zijn dat er een vacature is als wijkagent in Dordrecht, en dat die wijkagent, of een agent specifiek solliciteert op die functie. Dus het is niet zo dat we te maken hebben met een roulerend spel dat elke ochtend de taken verdeeld worden. Sommige wijkagenten zijn echt al heel lang ook actief in hun wijk en dat vind ik ook belangrijk omdat dat zorgt voor een langdurige binding, voor herkenbaarheid van inwoners. Dus we streven er ook echt naar om wijkagenten langdurig in hun eigen wijk actief te laten zijn. En ik ben het er wel mee eens, er zijn bepaalde gemeenten die proberen om het aantrekkelijk te maken voor een agent. Om daar dan ook, nou ja, voor te kiezen. Daar zou je naar kunnen kijken maar vind ik ook echt iets waar de raad een rol in heeft, bijvoorbeeld over huisvesting of andere thema's. Dan nog even GroenLinks, die heeft het over politiebureaus. We komen natuurlijk uit een tijd dat de buurthuizen veel in steden en gemeenten bezocht werden en dat het een trend was om overal buurthuizen te hebben, maar ook politiebureaus of steunpunten vanuit de politie. Een landelijke lijn vanuit de politie, en ook daar kan misschien de heer Den Os nog wat meer over vertellen, is wel zoveel mogelijk blauw op straat. Dat betekent dat je niet zeg maar in elke wijk en buurt een eigen bureau kunt hebben. Als het gaat om Dordrecht specifiek hadden we natuurlijk het huidige bureau naast het ziekenhuis, het grote centrale politiebureau, en we hadden natuurlijk het bureau binnenstad wat al tijdelijk, wat niet altijd open was maar waar wel openingstijden aan verbonden waren, van waaruit ook de wijkagent van de binnenstad zijn werk deed. Ik heb de afgelopen twee jaar eigenlijk buitengewoon er hard aan moeten trekken, tot aan de eenheidsleiding toe. Daar kan de heer Den Os denk ik misschien nog wel wat van bevestigen. Komt uiteindelijk toch weer het vertrokken politiebureau uit de binnenstad want dat past gewoon bij de landelijke lijn van minder bureaus maar wel meer blauw op straat, om hier weer een extra steunpunt te krijgen. En ik wilde eigenlijk meerdere vliegen in één klap slaan, het gaat natuurlijk om het kwetsbare gebied Kromhout, Kasperspad, waar we met elkaar ook de schouders onder zetten. Ik vind het erg mooi dat het gelukt is, vanuit op die plek komt een politiepunt. In combinatie met een buurthuis waar de buurt ook een plek kan vinden, van waaruit de wijkagent opereert waar die ook spreekuur kan houden. En waar mensen, toeristen bijvoorbeeld in de stad die een politiebureau zoeken, ook vrij eenvoudig vanuit het centrum vanuit de binnenstad terechtkunnen. Dus ik ben echt blij met die ontwikkeling. Maar ik heb echt niet de illusie, laat ik het maar even ook daar realistisch in zijn, dat we dat in iedere wijk op die manier kunnen doen. Wat ik wel probeer is een groot deel van de agenten in opleiding, om in elk geval bij de politie op aan te dringen om die ook in onze stad actief te laten zijn. Want ook agenten in opleiding lopen in uniform, kunnen ondersteuning bieden aan de zeg maar al opgeleide agenten. Voor een deel kan dat zijn doordat ze hun opleiding hier volgen of hier worden ingezet, en dat kan de capaciteit ook tijdelijk vergroten. Dan nog even heel kort, voorzitter, en dan sluit ik af. De aanleiding, het is al gezegd, het heeft te maken met demografische ontwikkelingen maar het heeft ook te maken met de druk die de afgelopen tijd op de politieorganisatie heeft gezeten. En dat gaat, zeg ik tegen mevrouw Kruger, wel degelijk ook om demonstraties. Misschien niet alleen maar in onze stad, daar zijn ook al demonstraties geweest maar die hebben we

op zich goed kunnen handelen, maar onze agenten worden dan ook ingezet eenheidsbreed als het gaat om grotere demonstraties, bijvoorbeeld in Rotterdam. En we hebben ook wel weer profijt van het feit dat daar zo'n grote capaciteit is als hier eens een keer wat is. Dus die eenheid inzet die is er wel degelijk. En in het kader van de coronaperiode is de druk op de politieorganisatie, en daarvan hebben we denk ik allemaal de beelden kunnen zien, behoorlijk stevig geweest. En hebben we nu te maken, net zoals bij elke bedrijfstak, met een hoog ziekteverzuim omdat er ook gewoon corona toeslaat, net zoals bij de zorg en bij de brandweer ook bij de politieorganisatie. En tot slot, voorzitter, dat is echt de laatste opmerking, het stelsel bewaken en beveiligen. Het is kennelijk een soort actueel rot thema om mensen te bedreigen in dit land. Ik vind dat een buitengewoon zorgelijke ontwikkeling. Maar als het gaat om mensen die bedreigd worden, politici, niet-politici, mensen die een vooraanstaande rol vervullen. We hebben ook kennisgenomen van een aantal vreselijke moorden de laatste jaren van mensen die prominent in beeld waren. Het stelsel bewaken en beveiligen doet ook een groot beroep op de capaciteit van alle korpsen en daar leveren we ook naar rato een bijdrage aan. Maar dat is natuurlijk een ontwikkeling die wat mij betreft niet eindeloos kan doorgaan omdat dat zorgt voor beperking van de keuze die wij hebben als burgemeesters om de agenten in te zetten voor het werk waar ze eigenlijk voor bedoeld zijn. Daar wou ik het bij laten, voorzitter.

De voorzitter: Oké. Mijnheer Den Os, aan u het woord.

De heer Den Os: Voorzitter, dank en dank dat ik in deze commissie enige toelichting mag geven. Ik heb dat eerder een keer digitaal gedaan en ik heb toen ook afgesloten met: nou, ik lever mijn bijdrage graag ook fysiek dus dat doe ik ook bij deze. Als agent aangesproken worden vind ik overigens een compliment want dat is een, ik ben trots op het vak. Als districtie ben ik verantwoordelijk voor het hele district en zie ik ook dat wij natuurlijk nog steeds te maken hebben met handhavingstekorten, tekorten in de capaciteit. Wij hebben daar een aantal maatregelen tegenover gezet. Die zijn zeer volledig, moet ik zeggen, in een brief uitgelegd. En als ik dan specifiek inzoom op de situatie in Dordrecht, dan kennen wij een aantal principes. Het principe is wel dat wij opvolging moeten geven als er inderdaad 112 wordt gebeld. Dus de handen aan het bed, opvolging geven aan de 112-meldingen moet te allen tijde gegarandeerd zijn. Dat betekent dat wij op een aantal vlakken met elkaar de schouders eronder steken. Dat houdt in dat leidinggevenden niet alleen maar leiding aan het geven zijn vanaf een bureau maar dat ze ook op de auto meedraaien. Dat betekent dat als wij het vanuit Dordrecht of vanuit het district Zuid-Holland Zuid het niet halen, dat wij een buurhulpvraag kunnen doen. Maar dat betekent ook dat wijkagenten niet alleen maar dedicated in hun wijk aanwezig kunnen zijn maar dat zij ook in de 20 procent van hun totale diensten dienstdoen vanuit het voertuig. Dat komt ongeveer neer op als een wijkagent fulltime werkt, op vier diensten per periode. Dat houdt in dat hij zich dan beschikbaar stelt voor de 112-meldingen, dat houdt in dat op het moment dat er elders dan in zijn eigen wijk een melding is, dat hij daar opvolging aan geeft. Maar het principe blijft ook overeind staan dat een wijkagent, ook al doet hij in die vier diensten draait die mee, kan hij dat nog steeds vanuit zijn eigen wijk in principe doen. En wij zijn ook wel aan het doorontwikkelen in een generieke taakstelling en dat we eigenlijk vinden dat wij

geen collega's meer enkel voor noodhulpprocessen de straat op brengen. Nee, wij zitten veel meer in een generieke taakstelling. Collega's die dagdagelijks op straat zijn, die zijn er niet alleen maar voor de 112-meldingen maar die zijn er juist ook voor de wijken. U mag ervan op aan dat ik het een groot goed vind dat de wijkagent zoveel mogelijk los van vaste diensten in de wijk aanwezig zijn. In de haarvaten van de samenleving is een bekende uitspraak. En ik geloof ook echt dat het helpt om signalen vroegtijdig naar boven te krijgen om in verbinding met de bevolking te staan en dat is dagdagelijks een heel groot goed nog steeds vanuit ons werk. Dat hij die vier diensten daar in die 20 procent ...

De voorzitter: Ja.

De heer Den Os: Had u een ...

De voorzitter: Mijnheer 't Lam.

De heer 't Lam: Ja, nog een verhelderende vraag. U zegt: die 20 procent maximaal dat de wijkagenten dan ander werk doen, doen ze dat bijvoorbeeld vanuit de auto maar toch wel in de wijk. Als het een optimale bezetting is, begrijp ik het dan goed dat die wijkagent 100 procent in de wijk is en dat andere agenten dan die diensten doen die de wijkagenten nu doen zoals in die auto uitrukken?

De heer Den Os: Dank voor de vraag. Het streven is natuurlijk om een wijkagent zoveel mogelijk los van meldingendruk in de wijk te hebben. Toch geloof ik ook dat het goed is voor wijkagenten om nog steeds die meldingen mee te doen omdat dat vanuit schouder aan schouder principe het goed is om ook elders in de wijken aanwezig te zijn en mee te draaien in de diensten, waarvoor we uiteindelijk ook begonnen zijn. Wij zijn er om opvolging te geven aan mensen die onze hulp moeten en kunnen gebruiken. En dan geldt dat wijk, toch als wij 100 procent bezet zijn, dan is die wijkagent ook 100 procent in de wijk aanwezig waarvoor die bedoeld is. Als je ziet in vacatures dan geven wij ook altijd prioriteit aan vacatures op wijkagenten. Wij geven echt prioriteit om die wijkagenten op peil te houden, dat zijn er zo'n 24, 25 in Dordrecht, en daar geven we altijd voorrang aan die om die op peil te houden. Nou, als ik dan kijk, kunnen wij die diensten dan draaien, dan kan ik dat op dit moment wel bevestigen. Het druk op weinig schouders, de capaciteitstekorten zijn er. Toch als ik zie dat wij iedere dag gegarandeerde opvolging kunnen geven aan de prio-1 meldingen, de prio-2 meldingen, en dat wij de wijkagenten nog steeds zoveel mogelijk in de wijk hebben, vind ik dat wij nog steeds wel doen waar wij uiteindelijk voor zijn hier in Dordrecht. Dus ik hoop dat dat wat geruststellend is, wij halen niet 20 procent van de wijkagentencapaciteit af, wij zetten ze gewoon op gezette momenten anders in, maar nog steeds aanwezig in de wijk. Dan is er iets gezegd over het aangifteproces. Iedere aangifte, als een burger aangifte wenst te doen, zullen wij daar altijd opvolging aan geven. Het is een recht, en wij nemen de aangifte op als er sprake is van strafbare feiten. Wat wij wel doen is dat wij prioriteren, dat doen wij op basis van daderindicatie, dat doen wij op basis van het delict soort. En met het Openbaar Ministerie maken wij een schifting in wat pakken wij wel en wat pakken wij niet op. Er is altijd wel terugkoppeling aan aangevers wat er met hun aangifte gedaan is. Dat is in het systeem verwerkt, mensen krijgen een brief thuis om in

ieder geval, omdat wij vinden echt dat slachtoffers recht hebben op de wetenschap, wat is er nou met hun aangifte gedaan. In een aantal gevallen doen we dat ook mondeling. Als het gaat over woninginbraken, straatroven, dan bellen wij ook de slachtoffers nog op. Dus dan vindt er niet alleen maar een correspondentie per brief plaats maar hebben wij ook nog even contact met slachtoffers omdat bij deze delict soorten wij wel echt vinden dat wij in nauw contact met het slachtoffer kijken of wij nog wat kunnen doen. Als het gaat over de huisvesting, het klopt inderdaad wat de burgemeester aangeeft, het is een landelijke trend, een landelijk opgave om huisvesting, daar zit ook een bezuinigingsopgave achter. En een nieuw concept in dat wij ook flexibel aanwezig zijn binnen de wijken, dat wij niet vastgebonden zijn aan locaties. Alle medewerkers in ons district die zijn uitgerust met een laptop dus wij zijn veel flexibeler, kunnen wij op dit moment aan het werk en kunnen wij zijn waar wij nodig moeten zijn. Dat betekent dus niet dat wij ergens vast achter in een politiebureau zitten te wachten tot mensen naar ons toe komen, nee, wij kunnen gewoon maximaal in de wijk aanwezig zijn. Dat heeft wel echt een andere visie dan, en daarin zijn we ook wel doorontwikkeld. Dus los dat huisvesting nog steeds een grote kostenpost is op landelijke kostenplaatje, zit er ook echt wel een ander concept achter over het werken. Ik denk dat ik zo wel de meeste vragen beantwoord heb en als er nog vragen zijn ben ik absoluut bereid om die nog te beantwoorden.

De voorzitter: Mijnheer De Boer.

De heer De Boer: Dank u, voorzitter, ik doe het even zo, dan gaat het denk ik het beste. Ik had daarstraks een vraag over intimidatie. Nou, hij kwam ook niet meer terug later in een van de vragen dus ik denk, ja, ik kan hem helemaal niet meer kwijt vanavond. Maar ik denk, ik mag toch nog wel een rondvraag stellen en de vraag wil ik toch aan de politie stellen. Ik heb zes mensen in mijn netwerk, die ken ik, die werken bij de politie, die heb ik van de week gesproken. Twee werkzaam in de Drechtsteden, twee werkzaam in Rotterdam en eentje in Sevilla, eentje in Zwitserland, Genève. Ik moet zeggen, de aanpak van de politie in Genève en in, nou laat ik maar even buitenland, is toch iets anders als hier in Nederland. Maar goed, dat zult u beamen. Hè, ik bedoel ...

De voorzitter: Het is ons een beetje onduidelijk over wat voor aanpak u het heeft maar ...

De heer De Boer: Ja. Nee, maar ik denk, ik benoem het dan eventjes. Maar u noemde net even, we hebben een tekort aan politie, we hebben te maken met een ziekteverzuim. Kan het ook zijn dat het ziekteverzuim te maken heeft met intimidatie richting ik zeg even niet alle andere hulpverleners, even specifiek de politie, tegen de politie? Ik hoor die geluiden namelijk wel.

De voorzitter: Oké. Mijnheer Den Os.

De heer Den Os: Wat wij hebben gezien is dat wij in 2021 een jaar achter de rug hebben waarin er ook fysiek geweld, intimidatie richting mijn collega's zijn geweest. Mijn politiechef heeft daar zich ook eerder op eenheidsniveau over uitgelaten dat dat in ieder geval onacceptabel is en dat dat niet hoort bij ons vak. Wij worden wel geselecteerd op

weerbaarheid en wij worden ook geselecteerd op de stap naar voren doen als eigenlijk iedereen vooral een stap naar achter doet. Het schouder aan schouder principe geldt dan in dit soort situaties enorm, wij staan daar met elkaar voor. We hebben een incident in Dordrecht gehad waarbij twee van mijn collega's zijn neergeschoten afgelopen jaar, en dan zie je dat principe ook. Schouder aan schouder, niet alleen, de operationele collega's maar de collega's leidinggevenden die de collega's steunen maar ook in de keten, het Openbaar Ministerie en tot aan de rechtbank zie je dat er een enorme prioriteit en opvolging is. Dus aan de ene kant, wij zijn een weerbare politie-eenheid, zeker in Dordrecht, zeker in het district maar ook in de eenheid Rotterdam. Wij worden wel geconfronteerd met veel geweld want dat hebben we gezien de afgelopen jaren, maar wij zijn ook geselecteerd op weerbaarheid.

De voorzitter: Een laatste korte vraag, mijnheer De Boer.

De heer De Boer: Dank u wel, hoofdagent zeg ik maar even dan. Districtie, sorry, excuus. Maakt u zich zorgen voor de toekomst over die intimidatie richting politie?

De voorzitter: Het leidt erg af van het onderwerp maar deze sta ik toe en dan sluiten we het af.

De heer Den Os: Nou, waar ik mij in breder verband zorgen over maak is de polarisatie in de samenleving. Wij zien, wij worden geconfronteerd met een aantal vraagstukken deze tijd wat van links tot rechts verdeelt. En wij worden vanuit onze politieorganisatie geacht om vanuit altijd het midden te blijven acteren. Wij zijn de politie voor iedereen, ongeacht of je nou voor of tegen vaccineren bent, of je ... Nou, en zo zijn er heel veel items te noemen, wonen, energie, er zijn heel veel aspecten op dit moment in de samenleving die polariserend werken. Daar maak ik mij zorgen over. En ik vind juist dat wel een hele nobele maar belangrijke taak als politie om daar wel vanuit het midden, en die politie voor iedereen te blijven zijn. Dat het ingewikkeld is, dat klopt ook, dat klopt ook.

De voorzitter: Oké, volgens mij heeft u inderdaad alle punten beantwoord. Ik geef nog even kort het woord aan de portefeuillehouder, dan gaan we even pauzeren denk ik.

De heer Kolff: Dank, voorzitter. Ja, even heel kort nog op die laatste vraag want het is iets wat natuurlijk de politie zelf puzzelt maar mij ook als burgemeester en de collega's met wie ik spreek ook. We hebben in het veiligheidsberaad ook over gehad, dan in het kader van corona. Wat je natuurlijk zag in die demonstraties van de laatste tijd, die hadden, dat noemt mevrouw Kruger ook, we hadden in de jaren 70 en 80 waren er ook stevige demonstraties. Het waren vaak wel demonstraties zeg maar over een bepaald thema met voor- en tegenstanders, en hier zie je vaak de laatste tijd dat de politie eigenlijk wordt gezien als de tegenstander. Als vooruitgeschoven post om kabinetsbeleid te verdedigen of wat dan ook. En dat maakt het wel extra ingewikkeld voor de politie omdat de politie in principe bedoeld is, ook vanuit oogpunt van rechtsstatelijkheid, om een demonstratie te faciliteren en te zorgen dat demonstranten ook in vrijheid van hun grondrecht gebruik kunnen maken. Dat wordt wel ingewikkeld als de demonstranten de

politie als tegenstander gaan zien. Dus met die extra complicatie hebben we de laatste tijd veel meer te maken. Dus dat puzzelt ons wel.

De voorzitter: Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Ja, voorzitter, ik heb daarnet in mijn emotie een opmerking in uw richting gemaakt, die ik dus ook publiekelijk terugneem bij deze.

De voorzitter: Nou, dat stel ik zeer op prijs, dank u wel. Dan terug naar dit onderwerp. Is dit voldoende besproken? Mijnheer 't Lam.

De heer 't Lam: Ik wil in ieder geval de districtschef bedanken voor de heldere uitleg. En ik zit toch nog een beetje kijkend naar de politieke vraag met de worsteling van ja, wat moet ik er nu mee? Aan de ene kant signaleren we dat er een tekort is en wordt er gesproken over capaciteit weghalen bij de wijk, en vervolgens is die capaciteit weer in de wijk. Dat vind ik allemaal een beetje tegenstrijdig. En het tweede wat mij opvalt is dat de burgemeester zegt tal van vormen van criminaliteit nemen af, dat zal ongetwijfeld op basis van de cijfers kloppen. Maar als ik met burgers spreek, dan gaat het vooral over de zichtbaarheid, de aanwezigheid van politie. Er is toch een grote roep om meer capaciteit op straat, in de wijken. En ja, ik weet eerlijk gezegd nog niet wat ik daar allemaal met die tegenstellingen aan moet. Maar even een ontboezeming.

De voorzitter: Ja, en dat gaat met name om het eerste punt van de bespreking...

De heer Kolff: Nou, voorzitter, ik kan me op zich die puzzeling wel voorstellen want die heb ik zelf ook wel. Ik zou ook graag het liefst nog veel meer dan nu blauw op straat willen hebben om mensen het gevoel te geven dat politieagenten makkelijk benaderbaar en aanspreekbaar zijn. Er is natuurlijk wel een aantal jaar geleden vanuit het Rijk gekomen met die norm van één wijkagent per vijfduizend inwoners, daar voldoen we in Dordrecht echt aan. En daar let ik ook zeer sterk op, dat ondanks dat we nog niet op de 100 procent fte-bezetting zitten, dat we wel die één op de vijfduizend in ieder geval in deze stad halen. Dit is overigens ook een stad met problematiek waar dat wat mij betreft echt vereist is, dat is weer anders dan misschien in meer plattelandsgebieden. Ik wil daar in Dordrecht in ieder geval echt de politie ook aan houden. Waar het mij vooral om ging met het u informeren over die politiecapaciteit is toch een stukje begrip en ook een stukje medeverantwoordelijkheid. Niet dat ik dat bij u neerleg want ik ben er verantwoordelijk voor hoor, dat zeg ik meteen. Maar als u zegt: we willen graag hier en daar en daar en zus en zo ook extra politiecapaciteit op inzetten en we willen allerlei nieuwe evenementen die we nu nog niet organiseren, et cetera. Dan heeft u misschien door middel van deze informatiebrief iets meer begrip als ik ook af en toe eens even aan de rem trek. Wat mij betreft is er zoveel mogelijk maar we hebben hier wel mee te dealen en ik vind het dus ook belangrijk dat u dat weet. Dat is het eigenlijk gewoon.

De voorzitter: Ja. Oké, ik kijk even rond. Kan dit stuk ter kennisname naar de raad? Want het is een raadsinformatiebrief. Ja, niemand wil dat bespreken. Dan gaan we even een minuutje of tien pauzeren, tot tien uur, en dan komen we terug want om tien uur

sluit de bar dus dat kunt u geen glaasje fris meer halen dus dat gaan we nu even doen. Tot tien uur.

De voorzitter: Dan gaan we iets verder want iedereen zit te dringen om over het volgende onderwerp het woord te gaan voeren.

7. Beantwoorden Artikel 40-vragen VVD Schade- en letselverhaal op daders – Antwoordbrief Artikel 40/41

De voorzitter: En dat zijn de beantwoording van de Artikel 40-vragen van de VVD, schade- en letselverhaal op daders. De bespreking richt zich op de volgende politieke vragen: doet de gemeente wel voldoende om schade en letsel te verhalen en moeten gemeentes schade, bedreigingen en mishandelingen beter bijhouden? Het is ingebracht door de VVD en we willen, nou, willen u dit nog even nader toelichten. Mijnheer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, verreweg de meeste mensen waarderen de hulpverleners in onze stad, en toch is er een groep mensen die het nodig vindt om onze hulpverleners tijdens hun werk te belagen of zelfs geweld te gebruiken tegen hulpverleners. Op 27 december werden twee van onze handhavers aangevallen tijdens hun werk in onze stad. Marc Merx heeft er namens de Dordtse VVD vragen over gesteld en opgeroepen om de schade van geweld tegen hulpverleners te verhalen op daders, zelfs als de juridische kosten hoger zijn dan het bedrag wat de dader kan betalen. De reden dat de Dordtse VVD dit voorstelt is dat wij willen dat daders van geweld tegen hulpverleners op elke mogelijke manier merken en voelen dat hun gedrag totaal onacceptabel is. Wie de doodeenvoudige sociale afspraak aan zijn laars lapt dat je geen hulpverleners in elkaar slaat of geweld gebruikt daartegen, verdient een keiharde aanpak waarbij je de schade die je veroorzaakt moet terugbetalen. De reactie van het college op ons voorstel vinden we eerlijk gezegd nogal ambtelijk en lijkt niet te getuigen van een grote wilskracht en ambitie om elke dader van geweld tegen hulpverleners op te laten draaien voor de schade die ze veroorzaken. Sowieso vinden we het vreemd dat de gemeente, afgezien van de jaarwisseling, geen beeld heeft, geen cijfers heeft van het letsel wat toegebracht wordt aan haar eigen werknemers en schade aan haar eigendommen. Dat klinkt niet best en de gemeente moet dit beter gaan bijhouden. Natuurlijk is het goed dat, zoals het college antwoordt, binnen elke afdeling die ermee te maken heeft, de desbetreffende leidinggevende maatwerk toepast bij de zorg voor de werknemers die slachtoffer zijn van geweld. Wat echter niet verschillend en versnipperd zou moeten zijn is het aanspreken van de daders. Elke hulpverlener die tijdens zijn werk in de Dordtse straten wordt geconfronteerd met geweld verdient respect dat hij wordt ontzorgd en niet zelf een procedure hoeft te beginnen om zijn schade te verhalen op de dader. Nee, wat betreft de Dordtse VVD kan elke hulpverlener die wordt geconfronteerd met geweld tijdens hun werk zijn schadevordering overdragen aan de gemeente die het voor hem verhaalt op de dader, samen met de schade die de organisatie zelf leidt. Bijvoorbeeld omdat een hulpverlening na zo'n geweldsincident zijn dienst niet kan afmaken. Want elke dader van geweld tegen hulpverleners in onze gemeente moet opdraaien voor de schade die hij veroorzaakt. En dat vraagt om een regierol van het college. Want in de praktijk zijn er praktische hindernissen waardoor daders niet of

nauwelijks opdraaien voor de schade die ze veroorzaken. Marc Merx schreef het al: het wordt overgelaten aan verzekeraars die uit efficiëntie nalaten om de daders aan te spreken. Of de dader blijkt weinig inkomen of vermogen te hebben waardoor de juridische kosten niet opwegen tegen hetgeen de dader op dat moment kan betalen. Allemaal begrijpelijke redenen waardoor individuele afdelingen en individuele hulpdiensten er uiteindelijk niet aan komen om daders op te laten draaien voor de schade die ze veroorzaken tegen hulpverleners. Alleen met centrale regie vanuit het college en de politieke wil om ondanks deze hindernissen toch daders altijd laten op te draaien voor de schade bereiken we het juiste resultaat. Want laat er geen misverstand over bestaan, de Dordtse VVD wil dat daders van geweld tegen hulpverleners altijd worden geconfronteerd met de gevolgen van hun gedrag en de schade die ze veroorzaken vergoeden. Zelfs als de juridische kosten hoger zijn dan het schadebedrag, zelfs als iemand nauwelijks inkomen heeft en weinig vermogen. Laat de deurwaarder desnoods maar de spelcomputer of de televisie van de dader weghalen voor executieverkoop. Want wie geweld gebruikt tegen hulpverleners moet altijd worden geconfronteerd met de gevolgen van zijn gedrag.

De voorzitter: Dat was hem?

De heer Kuhlmann: Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Anderen? Mijnheer 't Lam.

De heer 't Lam: Ja, voorzitter, heel kort. Als medewerkers schade ondervinden bij de uitoefening van hun werk, dan moet de gemeente daar een goede werkgever bij zijn en moeten ze niet afhankelijk zijn die medewerkers van wat de leidinggevende aan ondersteuning geeft of zorgt voor vergoeding, dat ben ik met de VVD eens, dat moet gewoon vanuit het college worden geregeld. Ja, wat onze handhavers betreft, die zijn niet bij ons in dienst. We gaan opnieuw aanbesteden dus wat de SP betreft regelen we als voorwaarde bij die aanbesteding dat de werkgever van de handhavers zelf de ruimhartige opstelling hanteert als ik bepleit voor medewerkers die wel in dienst zijn van de gemeente.

De voorzitter: Dank u wel. Anderen op dit punt? Niet? Dan gaan we naar het college.

De heer Kolff: Dank, voorzitter. Ja, ik kan hier natuurlijk heel lang en heel kort over spreken maar met de uitgangspunten die door de beide sprekers worden geformuleerd ben ik het enorm eens, ik vind dat mensen met hun handen van anderen moeten afblijven en zeker als het gaat om hulpverleners, of dat nou politie is of boa's of anderszins. En het geldt wat mij betreft ook dat als er schade ontstaat bij een van deze hulpverleners doordat ze van buitenaf door iemands toedoen, dat die schade verhaald dient te worden. Dus dat heb ik volgens mij ook in de beantwoording op de artikel 40-vragen volgens mij heel helder beaamd. Het is niet altijd eenvoudig zeg ik daar meteen bij, omdat soms niet altijd de dader bekend is. Het hangt er ook een beetje vanaf wat de omstandigheden zijn, of een officier van justitie tot vervolging overgaat waarbij een slachtoffer zich kan schikken voor wat betreft een schadevergoeding. Maar als het gaat om kosten die een werknemer van de gemeente maakt om tot zijn of haar recht te

komen, laat ik het maar even zo zeggen, dan zou wat mij betreft de gemeente daar als werkgever gewoon voor moeten opdraaien en moeten zorgen dat het slachtoffer daarin ontzorgd wordt. Het geldt wel inderdaad, wat de heer t' Lam terecht signaleert, een beetje anders ligt dan bij onze boa's. Ook al vind ik wel dat onze boa's, ondanks dat ze bij een extern bedrijf in dienst zijn, ik beschouw ze gewoon eigenlijk als medewerkers van de gemeente. Ze handelen ook als het gaat om de openbare orde en veiligheid uit mijn naam of als het gaat om toezichtstaken uit naam van het college. Dus ik vind ook dat we daar een specifieke verantwoordelijkheid hebben. Of dat dan is door een voorwaarde op te nemen in de aanbesteding, daar zou ik even goed naar moeten kijken en me ook laten adviseren, maar dat zou een hele goede suggestie kunnen zijn. Kan ook anderszins dat je ze gewoon gelijkstelt met zeg maar eigen werknemers. Dus dat eigenlijk. En even als het gaat om registratie, dan geldt dat gemeenten bij ons gemelde fysieke en verbale agressie registreert. We gebruiken daar wel een wat, zeg ik dan maar even, gebruiksonvriendelijk systeem voor. Dus daar ben ik ook achter gekomen naar aanleiding van deze vragen, dus daar zou ook wel verbetering in kunnen komen in dat systeem. En het is inderdaad toch ook wel afhankelijk van nou, of het slachtoffer zelf ofwel de specifieke omstandigheden van het geval, of een leidinggevende daar wat mee doet. Het is misschien toch wel goed om daar als college ook in elk geval stelling in te nemen en te zeggen tegen je medewerkers: wij vinden eigenlijk dat als jij slachtoffer bent door iemand die jou wat aandoet tijdens jouw werkzaamheden, dat wij er voor je zijn en dat we je steunen in alles wat nodig is om dat weer recht te breien. Dus ik vind het op zich een terecht punt, het zet ons aan het denken. Het zorgt er ook voor dat het systeem wat we hanteren wat mij betreft onder de loep wordt genomen. Het kan zijn dat daar kosten uit voortvloeien, nou, daar komen we dan eventueel wel of niet mee terug. Dus het zorgt in ieder geval even voor extra alertheid op dit punt.

De voorzitter: Mijnheer Kuhlmann, ik zag uw hand.

De heer Kuhlmann: Ja, ik ben blij met dit bemoedigende antwoord maar toch nog even voor alle helderheid, wordt het beleid van het college vanaf nu dat gewoon elke hulpverlener van de gemeente maar ook degene die niet in dienst zijn van de gemeente, zodat onze handhavers ontzorgd worden en dat hen in ieder, in elk geval wordt aangeboden: nou, wij willen die schade wel voor je gaan verhalen. Als ze daar geen gebruik van willen maken, ook goed, maar het wordt aangeboden. Is dat het nieuwe beleid? Dat zou namelijk heel fijn zijn.

De voorzitter: Dat vragen we dan.

De heer Kolff: Nou, ik ga daar nu niet meteen keihard ja op zeggen maar ik heb net wel gezegd wat ik heb gezegd. Ik heb gezegd dat ik het logisch vind dat wij als college, ook als werkgever voor onze mensen staan als zij tijdens hun werkzaamheden schade oplopen door toedoen van de andere zeker. Wat mij betreft zet ik dat op een rij en gaan we daarmee aan de slag, ik vind dat op zich een goede suggestie. Ik weet natuurlijk niet precies hoe het nu allemaal zit met zaken die via verzekeringen lopen, et cetera, dus ik wil het eigenlijk even goed op een rij hebben voordat ik hier heel zwart-wit ja op zeg. Maar met de basisvraag die hier op tafel ligt, staat u als gemeente voor uw personeel als zij tijdens hun werkzaamheden schade oplopen, dan is mijn antwoord wat mij betreft ja.

De voorzitter: Helder. Mijnheer De Boer.

De heer De Boer: Dank u, voorzitter. Een vraag aan de burgemeester, we hebben vanavond ook gesproken over het harder aanpakken van dit soort feiten. Als ik het een beetje goed heb begrepen dan pakken we eigenlijk de gevolgen harder aan, maar niet het harder aanpakken van het delict op het moment dat dat gebeurt. Zo, ja, hij piept heel erg.

De heer Kolff: Ik begrijp de vraag, voorzitter. Eigenlijk zegt u: het gaat om de gevolgen en de effecten en het bestrijden van de schade maar niet zozeer om het delict. Ja, dat is iets, ik ga als burgemeester niet over sanctioneren. Ja, als het gaat om strafbare aangelegenheden, dan is dat de officier van justitie en of de rechter die daarover gaat en niet de burgemeester. Dus ik heb daar gewoon geen bevoegdheden in, al zou ik dat al willen, wat niet zo is overigens.

De heer De Boer: Nog één opmerking.

De voorzitter: Mijnheer De Boer, laatste poging.

De heer De Boer: Ik wil het noemen hier maar u kunt daar niks aan doen, dat zal landelijk beleid zijn. Ik heb het idee dat de politie vaak een stap terug doet als de ander tegenover de politie staat. Wat mij betreft mag die stap vooruit. U heeft het ook wel genoemd vanavond, maar wat mij betreft een keer een knuppel in de knieholte mag van mij ook.

De heer Kolff: Ja, maar even, dat zijn wel een paar dingen die door elkaar lopen nu. Als het gaat om, er lopen allerlei programma's als het gaat om veilige publieke taak. Dat geldt voor mensen die bij de gemeente werken maar ook bij de politie. Ik denk dat dat een belangrijk iets is waarbij in elk geval duidelijk is waar mensen naartoe moeten als hen iets overkomt. Ik hoor u zeggen: ja, een knuppel in de knieholte. Kijk, bij het werk wat de politie doet als het gaat om het handhaven van de openbare orde en de veiligheid kan het zijn dat ze in een situatie terecht komen dat ze geweld moeten gebruiken. Daar hebben ze ook recht, monopolie op. Dat doen ze dan weliswaar op mijn naam maar ze maken zelf die afweging. En ja, ik denk dat dat gewoon gebeurt als dat nodig is maar het moet altijd proportioneel zijn. Als het echt gaat om sanctioneren, iemand wordt iets aangedaan, die loopt daar schade door op, die schade moet in ieder geval verhaald worden, maar iemand begaat daarmee waarschijnlijk ook een misdrijf en kan dus worden vervolgd. En nou is het wel zo dat mensen die politieagent zijn of boa zijn of wat anderszins een publieke taak verrichten, die waar iets crimineels tegen wordt gedaan of een misdrijf tegen wordt gepleegd, die worden over het algemeen zwaarder bestraft dan als je dat tegen zeg maar een willekeurige inwoner doet. En dat is de laatste jaren ook sterk verbeterd. Maar dat ligt wel echt volledig bij de rechter. En nogmaals, dat is in een scheiding der machten maar goed ook.

De voorzitter: Oké. Nou, dan denk ik dat we dit onderwerp voldoende hebben behandeld, we hebben zelfs een uitstapje gemaakt naar knieholtes. En dan kijk ik even rond of het voldoende behandeld is? Ja, met de toezegging van de portefeuillehouder

dat die het een en ander op een rijtje gaat zetten als het gaat om de onderwerpen die zojuist zijn besproken en de schadeverhaal maar ook de zorg voor de medewerkers. Dan kunnen we dit punt afsluiten en dan stel ik voor dat we deze ook ter kennisgeving naar de raad sturen. Of wilt u het nog bespreken? Ja. Oké.

8. Raadsinformatiebrief Coronamaatregelen (8 februari 2022)

De voorzitter: Dan gaan wij verder en dan komen wij bij punt 8 en dat is de raadsinformatiebrief coronamaatregelen. Sorry? Niemand.

Nieuwe behandelvoorstellen

9. Budgetoverhevelingen 2021-2022

De voorzitter: Dan punt 9, en dat is de budgetoverheveling en u wordt gevraagd het voorstel als hamerstuk te agenderen voor de gemeenteraad. Ware het niet dat D66 hier niet aanwezig maar wel aangekondigd heeft met een amendement te komen ten aanzien van de cultuurbedragen niet in de exploitatie maar in de reserve. En ze komen ook bij de raad met een motie en het voorstel daarin is bespreking richten op een amendement en motie en een spreektijd van maximaal twee minuten. Nou, we kennen geen van allen de motie en het amendement verder qua inhoud maar zij willen dit gaan indienen. Punt 9, budgetoverheveling 2021-2022. Ja. Zij kunnen natuurlijk gewoon een amendement indienen dus dan stel ik voor dat wij rustig afwachten wat dat inhoudt en of wij daar vinden dat we daarop moeten reageren in de raad. Akkoord?

10. Aankoopvoorstel Rijksstraatweg 110/112 te Dordrecht in het kader van de Wet voorkeursrecht gemeenten - Raadsvoorstel

De voorzitter: Dan gaan we door naar het aankoopvoorstel Rijksstraatweg 110/112 te Dordrecht in het kader van de Wet voorkeursrecht gemeente en u wordt voorgesteld het voorstel als hamerstuk te agenderen voor de gemeenteraad. Akkoord.

11. Herhuisvesting van DOOR in Munt 5 - Raadsvoorstel

De voorzitter: Dan punt 11, herhuisvesting van DOOR in Munt 5, en u wordt voorgesteld het voorstel als hamerstuk te agenderen voor de gemeenteraad. Mijnheer … Ja?

De heer 't Lam: …maar geeft mij niet het woord dus.

De voorzitter: Jawel, gaat uw gang.

De heer 't Lam: Vandaar dat ik dat heb, voorzitter. In het stuk staat dat DOOR uitgaat van een volledige bezettingsgraad en wij kregen als SP ook het signaal dat potentiële gebruikers elders goedkoper terecht zouden kunnen. En daarom hebben wij een aantal verhelderende vragen gesteld. Daar is een prima antwoord op gekomen dus wat ons betreft hamerstuk.

De voorzitter: Mooi. Dan gaan wij door, tenminste, tenzij iemand anders het wil bespreken? Niet.

12. Raadsinformatiebrief Aanpak van ondermijnende criminaliteit in Dordrecht

De voorzitter: Dan punt 12, dat is de raadsinformatie aanpak van ondermijnende criminaliteit in Dordrecht en u wordt voorgesteld de raadsinformatiebrief ter kennisname naar de raad te sturen. Akkoord?

13. Artikel 40-vragen RvO fractie VVD inzake Flitsbezorging en dark shops aan banden

De voorzitter: Artikel 40-vragen, fractie VVD inzake flitsbezorging en dark shops aan banden en u wordt voorgesteld kennis te nemen van de gestelde Artikel 40-vragen in afwachting van beantwoording door het college. Akkoord?

14. Beantwoorden Artikel 40-vragen BVD Verkoop vastgoed ASZ aan investeringsmaatschappij - Antwoordbrief Artikel 40/41

De voorzitter: Beantwoording Artikel 40-vragen, Beter Voor Dordt, verkoop vastgoed ASZ aan de investeringsmaatschappij en u wordt voorgesteld de beantwoording voor kennisgeving aan te nemen. Akkoord?

15. Beantwoorden Artikel 40-vragen Beter Voor Dordt Rookmelders voor alle Dordtenaren - Antwoordbrief Artikel 40/41

De voorzitter: Dan 15, beantwoording Artikel 40-vragen Beter Voor Dordt rookmelders voor alle Dordtenaren. U wordt voorgesteld de beantwoording voor kennisgeving aan te nemen. Akkoord?

16. Memo Burgemeester inzake Suppletieverzoek Conventionele Explosieven

De voorzitter: En dan de memo van de burgemeester bij punt 16 inzake suppletieverzoek conventionele explosieven en u wordt voorgesteld de memo voor kennisgeving aan te nemen en in te stemmen met de voorgestelde procedure richting de raad van 22 februari volgende week. Heeft u inmiddels allemaal kunnen lezen natuurlijk en u heeft de toelichting gehoord. Kunt u daarmee akkoord? Ja.

Agendadeel

17. Overzicht Moties en Toezeggingen

De voorzitter: Dan komen we bij punt 17 en dat is het overzicht van de moties en toezeggingen en kan het eerstgenoemde punt worden afgevoerd. Nou.

De heer Veldman: Voorzitter?

De voorzitter: Ja, gaat uw gang. Mijnheer Veldman.

De heer Veldman: Ja, we hebben één opmerking naar aanleiding van dat overzicht bij punt 6 over het onderwerp winkeltijden. Is vorige week aan de orde gekomen, daar staat als laatste zin: keuze voor beperking op zondag, tevens voorgelegd nieuwe raad. Ik ben dat even nagegaan maar de toezegging van de wethouder betreft de winkeltijdenverordening ten aanzien van de nachtwinkel zoals ook in die eerste zin van die toezegging of van die registratie is vermeld op een goede manier. Dus die laatste zin kan eruit want dat is verder niet toegezegd en de zin is ook niet helder.

De voorzitter: Anderen op dit punt? De heer Veldman heeft het goed gehoord, begrepen.

De heer 't Lam: Voorzitter?

De voorzitter: Mijnheer 't Lam.

De heer 't Lam: Vorige keer stond er op het overzicht nog dat punt kwaliteitsverbetering raadsvoorstellen. Dat is ooit afgesproken een jaar geleden in de gemeenteraad en dat hebben we afgevoerd de vorige keer omdat er in februari een bijeenkomst zou zijn van een groepje om daarover te praten. Die bijeenkomst is gecanceld, door wie en waarom weet ik niet. In ieder geval, het bericht kwam van de griffie maar of dat zij het ook gecanceld hebben weet ik niet. En als we straks het nieuwe vergadersysteem hebben, was een van de voorwaarden die in de notitie stond voor het nieuwe vergadersysteem, dat er kwalitatief betere collegevoorstellen moesten komen. Dus ik wou het punt maar weer toevoegen aan de lijst.

De voorzitter: Wie wil daarop reageren? Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Ja, nou ja, ik zit in dat groepje. En wat ik me even zo snel herinner want ik heb daar een bericht van voorbij zie komen dat dat is teruggetrokken omdat er naar zeggen voldoende duidelijk is waar raadsinformatiebrieven, raadsvoorstellen, et cetera, aan zouden moeten voldoen en dat daar nu al druk aan gewerkt wordt. Ik heb daar ook nog wel wat kritiek op. Dus ik ga mijnheer 't Lam toezeggen dat dat de volgende periode sowieso wel weer aan de orde moet komen.

De voorzitter: Mijnheer 't Lam.

De heer 't Lam: Prima, dus laten we het dan maar even op de lijst zetten want het is nog niet zeker dat mevrouw Koene terugkeert natuurlijk de volgende periode.

De voorzitter: Nou, nou, nou. We weten ook niet of u terugkeert natuurlijk hè.

De heer 't Lam: Met plek vier heb je volop kans bij de SP.

De voorzitter: Ja, dat denk ik wel. Ja, gaat uw gang, mijnheer Wringer.

De heer Wringer: Ja, dank, voorzitter. Ook even over punt 6, over de winkeltijdenwet, die laatste zin is inderdaad een beetje niet echt duidelijk. Maar Beter Voor Dordt zou graag een gehele overview willen hebben van de nieuwe winkeltijdenverordening en overzicht en die bespreken, als dat mogelijk is?

De voorzitter: Goed, volgens mij komt dat in de nieuwe raad vanzelf wel aan de orde. En ten aanzien van het punt, of dit nou wordt aangepast of niet, ik neem aan dat de nieuwe raad daar vanzelf wel een keer over gaat spreken. Ten aanzien van de kwaliteitsverbetering zou ik willen voorstellen ook dat even aan de nieuwe raad over te laten om te kijken of ze, dat hebben ze snel genoeg in de gaten, of die stukken echt heel veel beter zijn geworden of misschien helemaal niet. En dan kan het altijd nog ... Nee, mevrouw Koene, u wilt het gewoon op de lijst hebben staan? Dat kan, maar mij om het even.

Mevrouw Koene: Ja, voorzitter, ik denk dat het gewoon, ik bedoel, het eet geen brood, het kan geen kwaad. En het is in ieder geval een goede om onszelf eraan te herinneren dat we daar gelijk vanaf dag één ook zeg maar iets aan doen zodat we dat ook bewaken vanaf het begin.

De voorzitter: Ik kijk even rond. Is dat een goed voorstel? Ja. Voornemen.

De heer Veldman: Ja, voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Veldman.

De heer Veldman: Daar ben ik het op zich mee eens maar met uw samenvatting over punt 6 niet. Kijk, het gaat erom, wat heeft de wethouder toegezegd? De wethouder heeft toegezegd iets uit te werken over een nachtwinkel en daarmee naar de raad te komen of wat dan ook, iets anders is niet toegezegd. Ik heb het ook gecheckt bij de wethouder. Dus, en dat er iets besproken wordt in de raad op enig moment dat zal maar het gaat hier even over, wat heeft het college toegezegd en dat vind ik wel belangrijk dat het goed geregistreerd is.

De voorzitter: Ja, nee, maar dat ben ik wel met u eens maar het was mijn reactie op wat de heer Wringer zei. Dus dit wordt gewoon aangepast zoals het hoort te zijn en uw raad gaat daar vanzelf wel over wat ze willen bespreken en niet. Goed, andere punten? Dit ene punt overigens over de kwaliteit laten we dan gewoon erop staan want iedereen is het daarmee eens verder. Niet?

18. Termijnagenda

De voorzitter: Dan gaan wij naar de termijnagenda. Nou, de griffie zal zorgen daar voor de overdracht van de lopende afspraken en voorstellen voor de nieuwe raad.

Tenslotte

19. Rondvraag

De voorzitter: En dan zijn we bij de rondvraag. Is er iemand voor de rondvraag? Ik heb zelf wel één punt maar mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Ja, voorzitter, ik heb het al eens eerder gevraagd of we hebben het er al wel eens een keer eerder over gehad, maar ik wil graag even aan de griffie vragen, denk ik, om in kaart te brengen wat Artikel 40-vragen kosten in de organisatie?

De heer 't Lam: Ja, het is een interessante vraag, voorzitter, maar het is niet relevant want je hebt gewoon het formele recht als raadslid om die vraag te stellen. Dus ik wil sowieso niet beknibbelen aan Artikel 40-vragen.

Mevrouw Koene: Voorzitter, ik ook niet maar het gaat er wel om dat we misschien ook een klein beetje inzichtelijk maken welke druk we zelf op de organisatie leggen.

De heer 't Lam: Dat heeft soms weer te maken met de kwaliteit van de raadvoorstellen, mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Ja, ja.

De voorzitter: Mijnheer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Ja, zat te denken, als we toch die toer opgaan, kunnen we dan niet ook inzichtelijk maken wat de moties vreemd aan de orde kosten? Als we dan toch zo'n soort van, nou ja, boodschappenlijst gaan maken met een prijslijst erbij.

De voorzitter: Ja, nou ja, goed, zo kunnen we door blijven gaan maar de vraag van mevrouw Koene was de Artikel 40-vragen en de vraag of de griffie dat kort en krachtig in kaart kan brengen. Nou ja, goed, dat is gewoon een vraag en iedereen mag een vraag stellen dus we kijken even naar mijnheer, onze commissiegriffier. Is dat mogelijk?

De heer Bakker: Nou, ik kan kijken wat we daarvan kunnen maken maar het is denk ik niet eenvoudig om daar zo een bedrag aan te hangen, schat ik zo.

De voorzitter: Nee, maar goed, kijkt u het even na wat ervoor nodig is om dat te doen en dan heeft u even contact met mevrouw Koene en dan komt dat vanzelf goed.

De heer Wisker: Voorzitter?

De voorzitter: Ja, mijnheer Wisker.

De heer Wisker: Nog even over die vraag van mevrouw Koene, bedoelt mevrouw Koene met inzicht hoe lang, hoeveel tijd het kost of hoeveel geld het kost?

De voorzitter: Nou, ik denk dat het ene met het andere te maken heeft dus een gemiddelde vraag, want je kunt dat niet per vraag beantwoorden, je kunt dat in zijn ... Nou, ik vermoed dat je een aantal vragen, zoveel uur en zoveel uur kost dat en zoveel uur kost een medewerker, nou, dan weet je ongeveer wat het kost. En dan praten wij er ook nog met een man of dertien de hele avond over dus reken maar uit. Dat gezegd hebbende, zijn er nog andere punten voor de rondvraag? Niet. Dan was dit de laatste commissie Bestuur en Middelen van deze raadsperiode.

20. Sluiting

De voorzitter: Een bewogen commissie hebben we weer eens maar dat maakt niet uit. Een aantal van u komen terug en een aantal van u ook waarschijnlijk niet. Ik spreek voor mijzelf en ook namens mijn medevoorzitters, in ieder geval mevrouw Kruger, dat wij met heel veel plezier deze commissie hebben voorgezeten, dat geldt ook voor de heer Van Leeuwen. Ik vond het een leuke commissie, dank voor al uw inzet en medewerking. En niet in de laatste plaats ook voor onze commissiegriffier. En mevrouw Koene natuurlijk ook, ja zeker. Ja ja, ja, ja. En, nou, we hebben even heel kort, want ons kwam te elfder ure kwam ons ter kennis dat dit de laatste keer is ook dat de heer Bakker hier in ons midden is. En dat heeft even heel kort hebben wij bedacht, nou, dat kunnen zo niet voorbij laten gaan dus we willen ook de heer Bakker natuurlijk enorm bedanken voor al zijn inzet voor deze commissie. We hebben zeker als voorzitters enorm met hem samengewerkt en dat ging naar mijn en ons idee altijd heel erg goed. En we willen hem ook niet weg laten gaan zonder een klein presentje. U moet hem wel uitpakken nu, want er moet nog, het is een boek en u mag zelf voorlezen wat de titel is want ik denk dat die wel enigszins toepasselijk is.

De heer Bakker: Nou, wat ontzettend leuk en ik had het niet verwacht. Ik ben inderdaad, ga ik binnenkort aan een nieuwe uitdaging tegemoet zien, ga ik Dordrecht verlaten. Maar ik heb inderdaad ook met veel plezier bij de commissie Bestuur en Middelen en soms ook bij andere commissies gezeten. De meeste mensen deugen, dan weet u dat. En ik zal dat nog eens goed nalezen waar hem dat dan precies in zit maar dat lijkt me ... Ja, ik kan dat zo in zijn algemeenheid wel beamen in ieder geval van mijn kant, ja. Hartelijk dank.

De voorzitter: Graag gedaan.

Mevrouw Koene: We willen hem nog signeren hoor.

De voorzitter: Ja zeker. Maar we vonden het wel een toepasselijke titel want als je hier zo wel eens in het gremium zit dan denk je, gaat het altijd wel goed en is dat wel ... Maar iedereen deugt hier gewoon. En dat is ook wel de titel van het boek, dus we vonden het wel toepasselijk. Waarom u het hier moest uitpakken was niet alleen omdat u de titel even moest voorlezen maar ook omdat de voorzitters er graag nog even iets in willen schrijven. Nou, hij was al ingepakt voordat we daar de kans voor hadden dus dat willen we nu even doen. Dan sluit ik deze vergadering, ik dank iedereen voor zijn aanwezigheid. Ik wens u allen heel veel succes bij de campagne en de verkiezingen.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 24 maart 2022.

De griffier, De voorzitter,

A.E.T. Webster A.W. Kolff